

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Gd
39
97.5

Gd 39.97.5

Harvard College Library

FROM THE

CONSTANTIUS FUND

Established by Professor E. A. SOPHOCLES of Harvard
University for "the purchase of Greek and Latin
books (the ancient classics), or of Arabic
books, or of books illustrating or ex-
plaining such Greek, Latin, or
Arabic books."

4.90

P. J. SMIT,

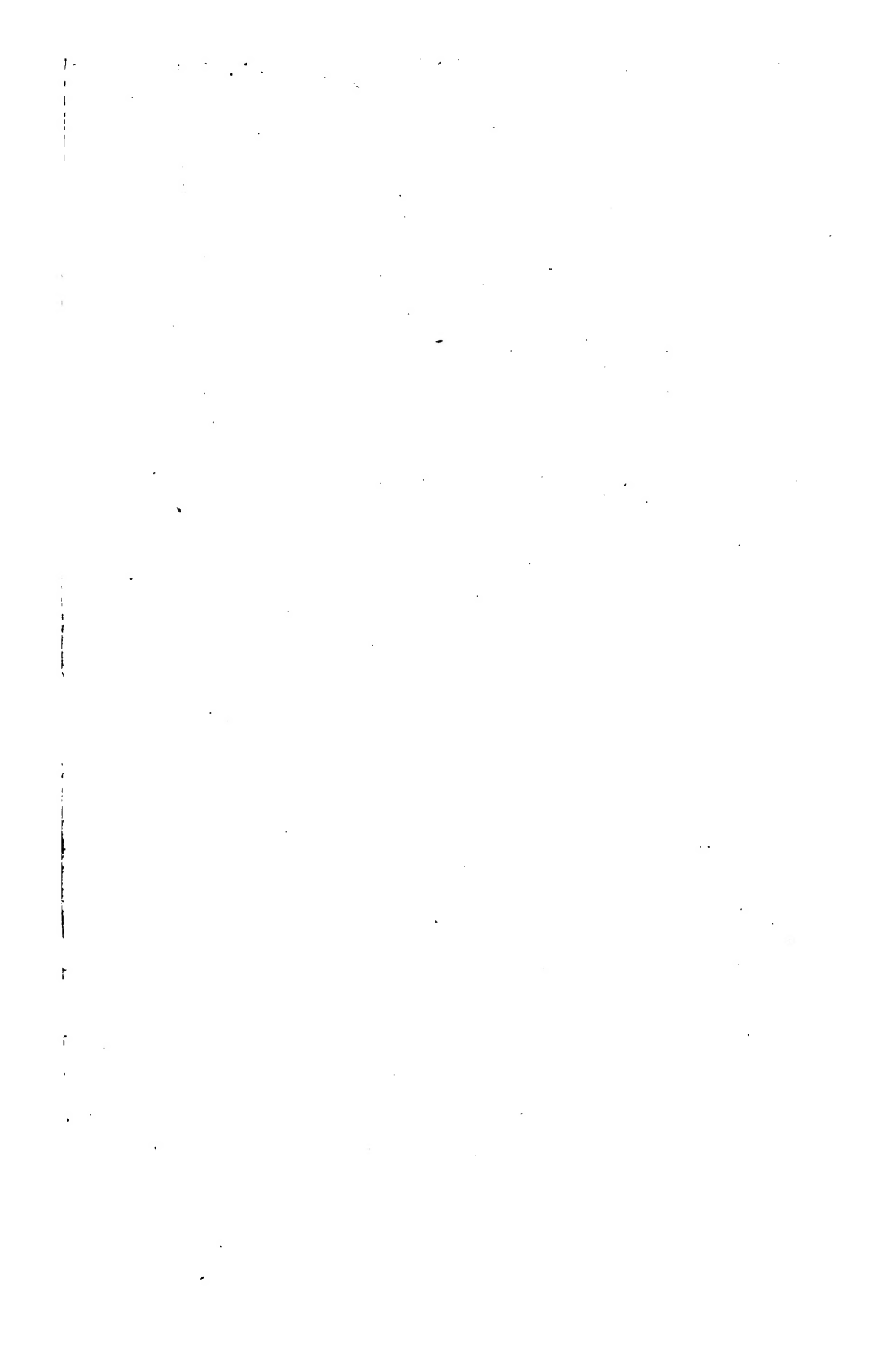
OBSERVATIONES

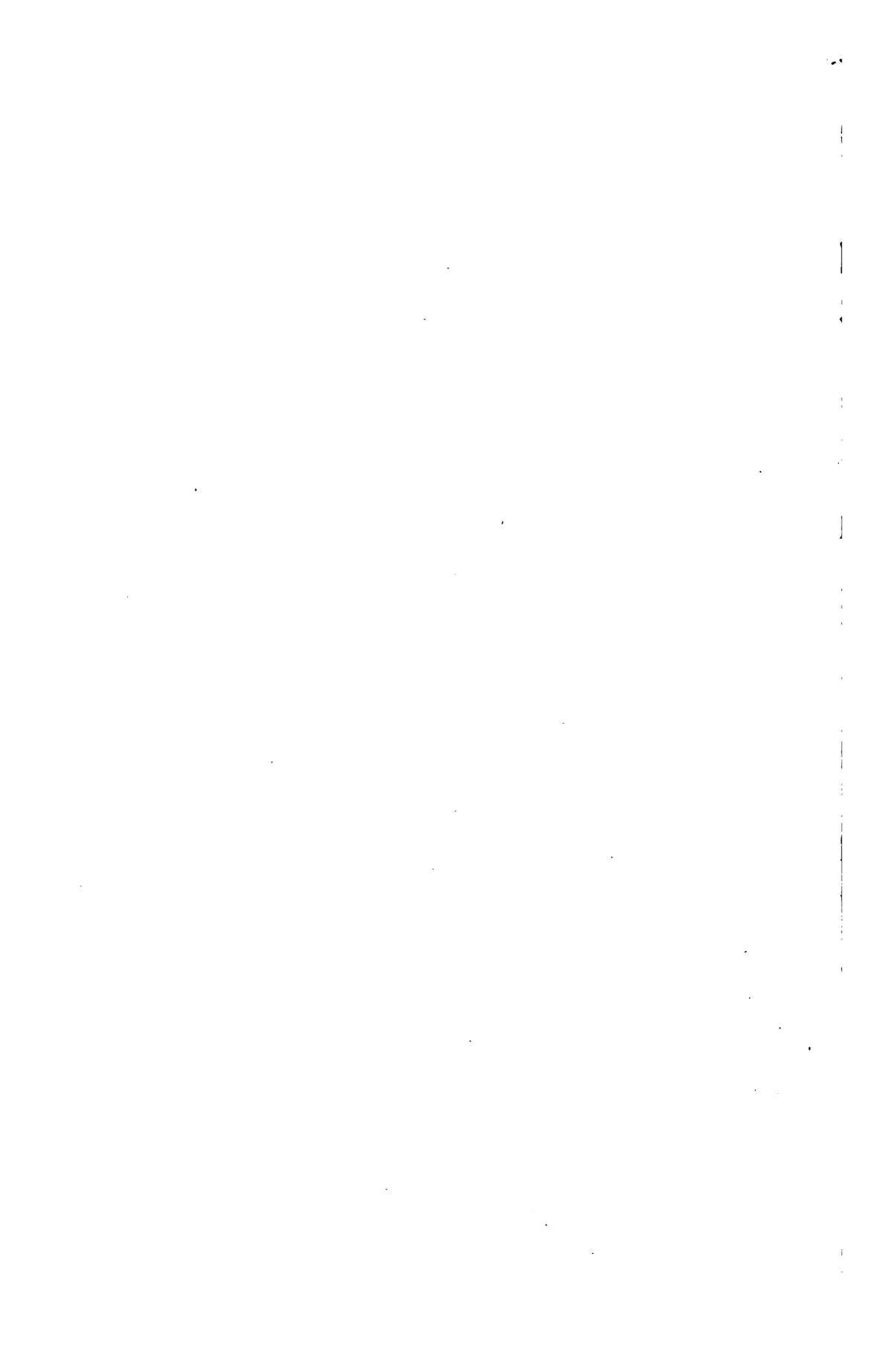
AD

DIONYSII HALICARNASSENSIS

ANTIQUITATES ROMANAS.

LUGDUNI-BATAVORUM,
APUD FRATRES VAN DER HOEK.
1879.

OBSERVATIONES
AD
DIONYSII HALICARNASSENSIS
ANTIQUITATES ROMANAS.

~~~~~
Ex typographeo De Breuk & Smits.

9

OBSERVATIONES
AD
DIONYSII HALICARNASSENSIS
ANTIQUITATES ROMANAS.

SPECIMEN LITERARIUM NAUGURALE

QUOD

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

EX AUCTORITATE RECTORIS MAGNIFICI

437

A. E. I. MODDERMAN,

JUR. ROM. ATQUE HOD. DOCT. ET IN FACULTATE JURIDICA PROF. ORD.,

AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI CONSENSU,

ET

NOBILISSIMAE FACULTATIS PHILOSOPHIAE THEORETICAE

ET LITERARUM HUMANIORUM DECRETO,

PRO GRADU DOCTORATUS

SUMMISQUE IN PHILOSOPHIAE THEORETICAE ET LITERARUM

HUMANIORUM DISCIPLINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS

IN ACADEMIA LUGDUNO-BATAVA.

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS

DEFENDET

PETRUS JACOBUS SMIT,

LUGDUNO-BATAVUS,

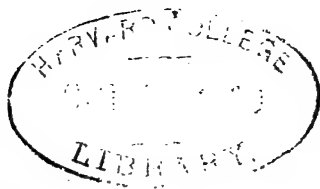
AD DIEM XXX M. JUNII A. MDCCCLXXIX, HORA III.

LUGDUNI-BATAVORUM,
APUD FRATRES VAN DER HOEK.

1879.

Gd 39.99.5

Constantine's fund

PRAEFATIO.

Titum Livium imperator Caligula (Sueton. Calig. c. 34) ut verbum et in historia negligentem carpebat: hoc fortasse verum, illud nollem dictum de scriptore gravi et eleganti in scribenda historia quam saepius pingere non describere nobis videtur, apud quem egregiae orationes inveniuntur in quibus indoles et ingenium virorum et temporum rationes vere referuntur. — Dionysii Halicarnassensis Antiquitates Romanas legenti mihi et iterum legenti saepe hujus imperatoris Romani dicti in mentem veniebat, qui in orationibus saepe tam verbosus ut fastidium moveat, caeterum in historia satis est diligens. Quum enim specimen studiorum meorum edere vellem, hunc scriptorem elegi cui operam navarem; quasdam igitur emendationes et observationes publici juris feci ut lex me jubeat. Dionysium non integrum ad nos pervenisse lectionum varietas in codd. (in quibus praestat Urbinas) luculenter demonstrat. Sed complures iam viri docti multa quae a librariis turpissime corrupta erant ita emendarunt ut nullum sit dubium quin auctor hoc ipsum scripserit, quod praesertim valet de iis emendationibus quae a vulgata lectione literis parum differunt. Interdum unum vel plura verba excidisse aut emblemata ex margine in

textum irrepsisse sensus perspicue docet. Difficilius est dijudicatu, si quando auctor sibi obloquitur, utrum memoriae errore hoc factum sit an librariorum vitio; quodsi auctor in eadem re saepius errat nihil mutandum, sed si in satis longo opere semper sibi constat et semel vel bis de recta via declinare videtur librariis hoc imputandum et conjectura vel emendatione utendum esse censeo. Utitur Dionysius *ῥοιῶν* lingua, in qua quid non miscetur: imprimis amat verba Ionica et poetica, nonnunquam mihi animadvertisse videor eum etiam Latinorum dictionem adhibuisse.

Adolphi Kiesslingii editio mihi prae manibus fuit, nec ullam aliam de Dionysio commentationem cum observationibus meis conferre mihi licuit, nisi unam disquisitionem viri doct. A. H. Garreri. Ne observationes quidem Crit. et Pal. ad D. H. ant. rom. viri clar. Cobeti, inspexi: hoc vero consulto, ut vere confitear ne talis viri opere lecto, annotationes meas, jam ante factas, prorsus indignas putarem quas in lucem ederem. Nisi lex me juberet ut finem imponerem dissertationi meae, libens aliud argumentum elegerem. Jam igitur benevole lector! has qualescunque accipe emendationes et observationes in hunc auctorem.

Libro I. cap. 15. Mentio fit de lacu non longe ab urbe Cotylia sita. ταύτην (τὴν λίμνην) — περι-
 εἶραντες; κ' ἔκλῳ στέμμασι τοῦ μηδένᾳ τῷ νάματι
 πελάζειν ἄβατον φύλαττουσιν. Corruptum est sine
 controversia στέμμασι; στέμματα (infulae) enim non
 sunt locorum sed hominum. Chryses sacerdos (Iliad.
 I. 14.) venit ad naves Achivorum,

στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἐκὼς Ἰφιδόλου Ἀπόλλωνος.

Virginis Vestae caput ἀναδεῖται στέμμασιν. cf. lib.
 VIII. c. 89. fin. Absurdissimum vero est lacum
 cingere infulis, τοῦ μηδένᾳ τῷ νάματι πελάζειν; nec
 verbum περιείργειν cum στέμμασι bene convenit. Requi-
 ritur omnino substantivum quod notionem impediendi
 affert. Reiske recte hoc sensit sed felicem conjectu-
 ram non proposuit quum substituendum censeret:
 σκάμμασι. Solet enim σκάμμα indicare locum in pa-
 laestra ubi Athletae certabant; rarissime vero nec

unquam, quod sciam, apud seriores: *fossam*, quo sensu V. D. hoc vocabulum accepisse videtur. Multo magis mihi placet *σταυρώμασι*, cujus compendium (*στρώμασι*) in *στέμμασι* depravari potuerit; optime autem indigenae dicuntur *septis* cinxisse lacum ne quis ad latices accederet.

Lib. I. c. 24. *ἐγίνοντό τε οὐδενὶ κόσμῳ αἱ ἀπαναστάσεις, ἀλλ' ὥσπερ εἰ οἷστρω καὶ θεοβλαβείᾳ ἀπελαυνόμενων*. Loci sententia postulat ut molestam praepositionem ultimi verbi expungamus; cives enim non furore sunt expulsi, sed furore acti abierunt. Tali in re in usu est vel *ἐλαίνεσθαι* sine praepositione, vel *φέρεισθαι*. Jam Stephanus ad hanc emendationem viam monstravit quam Kiessling sequi debuerat.

Observat noster (Lib. I. c. 27. fin.) Herodotum narrare Tyrrhenum Atyis filium cum suis in Italiam commigrasse et *ἰδρίσασθαι πόλεις τὰς ἔτι κατ' αὐτὸν ἐκεῖνον οὖσας*. In hisce, ut mihi quidem videtur, prorsus supervacaneum et molestum est pronomen *ἐκεῖνον* post *κατ' αὐτὸν* et quam primum expungendum. Conjicio a manu Dionysii profectum esse *κατ' αὐτὸν ἐκεῖ οὖσα;* et adverbium a scriba alias res agente in pronomen mutatum. Obiter attingam Dionysium satis negligenter excerpisse; quum enim Herodotus

(Lib. I. c. 94.) commemoraret ipsum regem Atyn se addidisse iis qui in sedibus suis manerent et Tyrrhenum filium suum praefecisse illis qui commigrarent, Dionysius male excerpfit faciens eum dicentem alteram quidem populi partem Tyrrheno, alteram vero in Lydia manentem Lydo, alteri regis filio (non ipsi regi) obvenisse.

Lib. I. c. 30. πόλεις δὲ ἄστινας ᾤκισαν οἱ Τυρρηνοί, καὶ πολιτευμάτων οὕστινας κατεστήσαντο κόσμους, δυνάμειν τε ὁπόσῃν οἱ σύμπαντες καὶ ἔργα εἴ τινα μνήμης ἄξια διεπράξαντο — ἐν ἑτέρῳ δηλωθήσεται λόγῳ. Jam vir doct. A. H. Garrer *) recte observavit hic deesse verbum cujus objectum est δύναμιν ὁπόσῃν et cum eo ante καὶ ἔργα insero verbum ΕΚΤΗCΑΝΤΟ quod haud ita multum differt a ΟΙΚΤΜΗΑΝΤΕC. Nihil tamen est quod οἱ σύμπαντες ante ἐκτῆσαντο expungamus; optime enim nostro loco dicitur: quantam potentiam *universi* (i. e. duodecim civitates Tyrrhenorum) habuerint. Conf. Lib. VI. c. 75. ἀλλὰ Τυρρηνίαν ἅπασαν εἰς δώδεκα νενεμημένην ἡγεμονίας καὶ πολλῇ μὲν τῇ κατὰ γῆν, πολλῇ δὲ τῇ

---

*) cf. A. H. Garrer. Observationes ad Dion. Halic. Antiquitates Romanas. Lugd. Bat. 1877.

κατὰ θάλατταν δυσαστεία περιουσιάζουσιν, τίνες ἦσαν οἱ — ποιήσαντες; αὐτὴν ὑμῖν ὑπάρχου. Conjicio igitur propter similitudinem verborum alterum in describendo excidisse et legendum esse δύνχμιν τε ὁπόσῃν οἱ σύμπαντες; ἐκτέσαντο. In iis quae statim sequuntur corrogo εἴ τινα in ἄτινα, quod magis cum totius sensus contextu congruit, nec dubitandum quin populus celeberrimus plurima facinora memoratu digna ediderit.

Lib. I. c. 32. ἐπὶ τοῦ μεираκίου τὸν τόπον ἐνομάσκει. Praepositio ἀπὸ quam tali in re Attici requirerent facile quidem in ἐπὶ abire potuit; tam frequenter tamen apud nostrum (ut apud Herodotum cf. I. 17. II. 57. pass.) ἐπὶ cum verbis nominandi conjunctum invenio ut dubitem omnibus his locis codicum lectionem mutare.

Lib. I. c. 38 τὴν δὲ χώραν ταύτην ὁρῶντας ἔκπλεω πύσης εὐπορία; καὶ χάριτος. Pro ἔκπλεω repono ἐμπλεω ut cap. praec. ἀλλ' — πάσης ἡδονῆς τε καὶ ὠφελείας ἐμπλεως, ubi miror Kiesslingium vulgatam lectionem mutasse substituendo ex cod. Chisiano ἔκπλεω; quod vocabulum, ni fallor, certam sedem habet in numeris constituendis, ut Xen. Cyr. VI. c. 17. οἱ Πέρσαι ἔκπλεω ἤδη ἦσαν εἰς τοὺς μυρίου;.

Lib. I. c. 41. οὐτε γὰρ ὁ χώρος ἐν τρίβῳ τοῖς εἰς Ἄργος ἐξ Ἰβηρίας ἀναγκαζομένοις, cet. Ultimo verbo quod procul dubio sensum nullum affert Kiessling conatus est remedium afferre substituendo ἀνσκομιζομένοις, quae tamen conjectura mihi quidem nimis audax videtur; cautius aliquando Pflugius: ἀναγομένοις. Equidem omnino scribendum censeo ἀνασκευαζόμενοις quod et magnam similitudinem affert cum verbo a codicibus exhibito et saepius a Dionysio usurpatur. cf. ejusdem libri cap. 48. de Aenea in Idam secedente: Σοφοκλῆς — πεποίηκε τὸν Αἰνεῖαν ἀνασκευαζόμενον εἰς τὴν Ἰδὴν.

Lib. I. c. 44. ἡ καὶ νῦν ὑπὸ Ῥωμαίων (ἦν) οἰκουμένη, Νέα; Πόλεως καὶ Πομπηίας ἐν μέσῳ κειμένη. Kiessling de suo dederat ἦν, qua de conjectura, ut ex annotatione sua apparet, nunc valde dubitat; recte viro docto displicet conjectura sua infelicissima. Multo magis mihi placet emendatio Buecheleri qui pro κειμένη indicativum κεῖται restituit.

Lib. I. c. 50. καὶ ἦν πολλὰ σημεῖα ἐν Δήλῳ τῆς Αἰνείου τε καὶ Τρώων παρουσίας, ἕως ἡνθι τε καὶ ὤκηθι ἢ νῆσος. Kiessling duce Reiskio ante ἡνθι inseruit ἕως ut lacunam codicum expleret; lubenter fateor graecitatem loci ita emendati nihil desiderare.

Sed nescio an plura exciderint; veri simile enim est auctorem post παρουσίᾳς quaedam σημεῖα enumerasse unde patere posset Trojanos in hac insula fuisse.

Lib. I. c. 66. μάλιστα δὲ τὸν καλούμενον Ἀλβανὸν οἶνον ἢ δὴν καὶ καλόν. (cf. Lib. XIV. c. 12. de Albano vino: ἔστι δὲ — μετὰ τὸν Φαληρικὸν ἡδιστοῦ οἶνων μελικράτῳ μάλιστα προσεμφερέῃς.) Vehementer dubito an in καλόν mendum lateat; non bene enim de vino convenit illud *pulchrum* esse, quod epitheton, quantum memini, saltem oratione soluta, nusquam nisi hoc uno loco invenitur. Nihil tamen habeo quod substituam, namque γλυκύν quod maxime mihi arridebat nimis a codicis scriptura differt.

Lib. II. c. 3. sub fin. ἐγὼ δ' ὑμῖν, ἔφη, πρὸς ἣν ἂν καταστήσῃσθε πολιτείαν εὐτρεπῆς καὶ οὔτε ἄρχειν ἀπαξιῶ οὔτε ἄρχεσθαι ἀναίνομαι. Priori membro deesse mihi videtur verbum quod respondeat sequenti καὶ οὔτε — ἀπαξιῶ; non igitur dubito inserere post εὐτρεπῆς verbum copul. εἰμι, quo addito nihil amplius desiderabis.

Lib. II. c. 7. in fine μία μὲν αὕτη διαίρεσις ὑπὸ Ῥωμύλου τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῆς χώρας ἣ περιέχουσα τὴν κοινὴν καὶ μεγίστην ἰσότητα, τοιάδε τις ἦν. Offendo in vocabulo περιέχουσα quod in hunc locum non bene convenit; illa enim divisio agrorum non tam con-

tinebat quam *praebebat* communem et maximam
aequabilitatem; quodsi bene perspicio liceat mihi
pro περιέχουσα reponere παρέχουσα.

Emblema tollendum mihi videtur Lib II c. 18.
ubi scriptum est: *ἱερὰ μὲν οὖν καὶ τεμένη καὶ βωμοὺς
καὶ ξοάνων ἰδρύσεις (μορφάς τε αὐτῶν καὶ σίμβολα
καὶ δυνάμεις καὶ δωρεάς, αἷς τὸ γένος ἡμῶν εὐηρ-
γέτησαν), ἑορτάς τε — καὶ θυσιάς — κατεστήσατο*
eqs. Quae uncis inclusi rejicienda mihi videntur.
Quid? Nonne absurdissimum est dicere Romulum
instituisse deorum formas et insignia et potestates
et dona quae in humanum genus contulerunt? Deinde
quo pertinet illud αὐτῶν? Num ad ἱερὰ κτί? Haec
omnia huc non pertinent et ex alio loco sunt illata;
sensus vero optime procedit molesto emblemate sublato.

Lib. II. c. 55. init. *οἱ λοχῶντες — προσπεσόντες
ἀνθρώποις μεμοχθηκόσιν αὐτοὶ ἀκμῆτες ὄντες οὐ τὸν
πολλῷ τρέπουσι χρόνῳ*. Saepius quidem apud nostrum
occurrit σὺν χρόνῳ, nusquam tamen quod sciam addit
adjectivum πολύς; vehementer igitur dubito an in
χρόνῳ vitium lateat; nec diu cogitandum de vocabulo
substituendo, quum parva mutatione locutio oriatur
usitata quam loci sententia videtur requirere. Romani
nempe quum sint integri hostes jam defessos *non*

multo labore in fugam vertunt; itaque pro suspecto σὺν πολλῷ χρόνῳ reponendum censeo σὺν πολλῷ πόνῳ.

Leviter corrigendum mihi videtur Lib. III. cap. 1. fin. ubi editur: ἐνθα ὅσοι Ῥωμαίων ἦσαν ἀνέστωι λαχόντες τοῦ χωρίου τὸ ἀρκοῦν κατεσκεύασαν οἰκίας. Suspicionem ante Οἰκίας excidisse exitum ΤΟ verbi praecedentis; forma enim medii παρεσκεύασαντο requiritur quum sibi domos aedificarent.

Lib. III. c. 5. εἰς δὲ τὸν ἐκείνου τόπον ἀποδείκνυται στρατηγὸς αὐτοκράτωρ — Μέττιος Φουφέττιος. Latine recte dicitur *in alicujus locum* sufficere, creare, non ita Graece εἰς τὸν τόπου τινός; pro quo Atticis certe ἀντί τινος in usu est. Paulo infra eodem capite legitur: οὔτε τὰ σφάγια ὁπότε θύοιτο περὶ μάχης καλὰ γινόμενα. Attici constanter dicebant γίγνεται τὰ ἱερά, omisso adjectivo καλὰ, quod hic fortasse a sciolo quodam insertum est.

Lib. III. c. 6. παρεσκευάζοντό τε ὥς οὐκέτι Ῥωμαίων ἀκροώμενοι. Latine: parabant se ad Romanorum imperium in posterum detrectandum. Solet autem in tali in re παρασκευάζεσθαι construi cum ὥς et participio futuri; substituo igitur pro ἀκροώμενοι exigua mutatione ἀκροασόμενοι.

Lib. III. c. 9 οὐ γὰρ δὴ Σαβίνοι; μὲν — καλῶς εἶχεν — μεταθέσθαι τοὺς βίου; ὥ; ἡμῶ;, ὑμῖν (Albanis) δὲ ἄρα τοῖ; συγγενεστάτοι; — οὐχ ἔξει καλῶ;. Signum interrogandi ponamus post οὐχ ἔξει καλῶ;. Hortatur enim Rex Romanorum Albanos ut urbibus suis derelictis Romam migrarent.

Solent in codicibus inter sese confundi πράττειν et compendium verbi προστάττειν. Sic legitur Lib. III. c. 11. οὐκ ἂν φθάνοιεν — Λαουῖνιᾷται τὰ δίκαια πράττοντες; ubi cum Reiskio lego προστάττοντες, minus recte mihi videtur Kiessling verbum simplex τάττοντες edidisse. Idem vitium deprehendes cap. 23. ejusdem libri: ἄρχειν καὶ τὰ δίκαια πράττειν lege προστάττειν.

Lib. III. c. 32 med. hoc legimus: γίνεται τε αὐτῶν ἐκ παρατάξεω; ἀγὼν διέμενον γὰρ ἀγχωμάλω; ἀγωνιζόμενοι καὶ διελύθησαν ὑπὸ τῆ; νυκτὸ; ἀμφίλογον καταλιπόντες τὸ νίκημα. Locum procul dubio corruptum Reiskius sanare conatur inserendo post ἀγὼν vocabulum de suo nempe καρτερὸς, quo tamen non multum proficimus. Non enim hac de causa acriter pugnatum est *quoniam* aequo Marte certabant. Portus laboranti melius subvenit substituens δὲ pro γὰρ. Conabor tamen an melius aliquid proponere possim;

qua in re viam mihi monstrabit locus apud Xenophontem Cyr. IV. 5. 4. Οἱ μὲν δὲ Μῆδοι — ἐλοῦντο καὶ, ἣν γὰρ πρὸς κεκοσμημένῃ, ἰμάτια μεταλαμβάνοντες ἐδείπνουσιν, quae ratio dicendi Graecis usitatissima est. Conjicio igitur scribam conjunctionem copulativam ante διέμενον omisisse et male transposuisse post ἀγωνιζόμενοι; quodsi conjunctioni suum locum reddideris omnia mihi videntur recte procedere — ἀγὼν καὶ, διέμενον γὰρ ἀγχιμαλῶς ἀγωνιζόμενοι, διελευθίσαν κτέ. nox dirimebat pugnatōres sibi invicem non cedentes.

Jure Kiessling offendit in vocabulo ἔλευσις (Lib. III. cap. 59.) vitio natum ex ἔλασις; qua conjectura licebit expungere ex lexicis verbum inauditum nusquam, quod sciam, nisi hoc uno loco occurrens.

Lib. III. c. 64. init. editur: οὗς δὲ Ταρκύνιος ἐπιτηδεύεισι χωρίοις διὰ νυκτὸς ἐλόχισε. Ante ἐπιτηδεύεισι excidisse mihi videtur praep. ἐν. quo omnes Graece loquentes in locis indicandis constanter utuntur; cujus rei unum et alterum exemplum ex Dionysio ipso afferre mihi liceat. Lib. II c. 55. λοχίσαντος ἐν αὐτῷ τὴν δυνάμιν. Lib. III. c. 6. med. σκοποὶ τινες ἐν τοῖς ὄρεσι λοχῶντες, κτέ.

Lib. IV. c. 7. init. ὁμολόγηται γὰρ ὅτι μετὰ τὴν

Ταρκυνίου τελευτήν παραλαβὼν τὴν βασιλείαν Τίλλιος ἐπ' ἔτη τετταράκοντα καὶ τέτταρα κατέτχεν. Codex Urbinas exhibet inter ὅτι et μετὰ conjunctionem καὶ quam Kiessling recipiendam censet. Equidem non intelligo qui vir doct. eo redire potuerit ut suaderet in textum inserere vocabulum si quid video molestissimum et a contextu sententiae alienissimum. Nihil aliud dicit auctor quam Tullium post Tarquinii mortem regno potitum quadraginta et quatuor annos regnasse; ridiculum vero est dicere Tullium *etiam* post regis mortem ei successisse.

Lib. IV. c. 34 εἰ δὲ κοινὸς ἀπάντων νόμος ἦν, τοὺς διαδεχομένους τὴν τε φύσιν καὶ τὰ χρήματα τῶν ἐκλιπόντων βασιλέων, σὺν τούτοις καὶ τὰς βασιλείας αὐτῶν παραλαμβάνειν κτέ. Prorsus alienum ab hoc loco esse φύσιν jam viri docti viderunt. Kiessling pro eo reponit οὐσίαν; Portus κτήσιν, quorum neutrum tamen probo; neque enim Portus neque Kiessling ullum sequenti χρήματα locum relinquunt; namque χρήματα significat pecuniam, οὐσίᾳ vero et κτήσις in universum omnem possessionem sive sit pecunia numerata sive aedificia sive horti. Hoc loco, mea sententia, requiritur vocabulum quod ut nos dicimus *res immobiles* exprimit; quum tamen tale verbum meam

memoriam fugerit, cogor vocabulum depravatum acutiori ingenio emendandum relinquere.

Lib. IV. c. 59 τὴν δὲ τῶν νῆων κατασκευὴν οὐκ ἔφθη τελέσαι. Etsi apud veteres Atticos lex certa sit et constans verbum φθάνειν cum participio construi, seriores inter quos Dionysium infinitivo saepius uti satis longa series exemplorum firmat, neque nostro loco infinitivus participio cedat necesse est.

Lib. IV. c. 62. narrat auctor rem publicam post reges exactos nobilissimis viris Sibyllinorum oraculorum custodiam commisisse, οἱ διὰ βίου ταύτην ἔχουσι τὴν ἐπιμέλειαν στρατειῶν ἀφειμένοι καὶ τῶν ἄλλων κατὰ τὴν πόλιν πραγματειῶν. Imo vero ἔξουσι, qui *fungerentur* per totam vitam. Levissimo autem errore ΕΞΟΤΟΙ in ΕΧΟΤΟΙ abire potuisse manifestum est. Satis erit unum exemplum afferre ad demonstrandum Dion. omnium Graecorum consuetudinem non neglexisse; inspice mihi ejusdem libri cap. 74. ubi legimus: ἱερῶν ἀποδεικνύσθω τις βασιλεὺς, ὃ τὴν τιμὴν ταύτην ἔξω διὰ βίου.

In ea quae statim sequuntur (cap. 74) jure Sintonis et cum eo Kiessling post πολεμικῆς inseruit πολιτικῆς. Regi enim sacrorum, ut ex capite 62. supra citato luculenter apparet, non solum bellum gerere non

licet sed etiam prorsus a re publica gerenda abstinere debet. Idem vitium Kiessling tollit Lib. V. c. 1. ubi vir doct. et sequitur id quod sana ratio postulat et firmo Urbinatis codicis adminiculo nititur.

Lib. IV c. 84. legimus *κακεῖνος ἀπολύσας τὴν ἐκκλησίαν ἐκέλευσεν ἅπαντας ἕκειν εἰς τὸ πεδῖον, ἐνθα σύνηθε; αὐτοῖς ἦν ἀρχαιρεσιάζειν*. Qui concionem plebis aut senatum dimittit dicitur *διαλύειν τὴν ἐκκλησίαν, τὸν σύλλογον*. Vide modo exempla: Lib. VII. c. 14. fin. *ἡ μὲν ἐκκλησία διελύετο*, cap. 17. ejusdem libri *τοῦτον τὸν νόμον ἐπιψηφίσαντες οἱ δῆμαρχοι διέλυσαν τὴν ἐκκλησίαν*; et de senatu Lib. III. c. 23. *διέλυσε τὸν σύλλογον*. Lib. IV. c. 37. *ταῦτα διαλεχθεῖς* — *διέλυσε τὸν σύλλογον*. Lib. V. 72. fin. *διαλυθείσης δὲ τῆς βουλῆς* cet. Lib. VI. c. 67. init. *ταῦτα εἰπόντες διέλυσαν τὸν σύλλογον*. Lib. VI c. 69. *μετὰ δὲ ταῦτα τῆς βουλῆς διαλυθείσης* cet. Post haec exempla non dubitandum est quin *ἀπολύσας* mutandum sit in *διαλύσας*. Non obstare mihi videtur Lib. VI. c. 10. *καὶ ὁ Ποστόμιος* — *ἀπέλυσε (τὸν δῆμον) ἐπὶ τὰς τάξεις*. Lib. VI. c. 43. *Οὐαλέριος* — *ἀπέλυσε τὸν δῆμον ἀπὸ τῆς στρατείας* Lib. VII. c. 6. *ἀπέλυσε τὴν ἐκκλησίαν (τῶν στρατιωτῶν)*, ubi sermo est non de plebe neque de senatu, sed de militibus.

Lib. V. c. 2. ἐκκλησίαν τε αὐτοῖς ἀπέδωσαν ὑπὲρ τῶν μεγίστων καὶ ψῆφον ἐπιφέρειν καὶ τᾶλλα πράττειν ὅσα κατὰ τοὺς προτέρους ἐθισμοὺς ἔπραττον. Pro ἐκκλησία Reiskius conjicit ἐκκλησιάζειν, quam lectionem praetulerim propter sequentes infinitivos φέρειν et πράττειν.

Collatinus quum Bruti exemplo non adduceretur ut libertati patriae omnia praeferret pro sororis filiis proditiōnis convictis causam suscipit; de qua re Lib. V. c. 9 inter alia haec eduntur: πολλὰς ἐξέτεινεν ὑπὲρ τῶν μεираκίων δεήσεις. τὰ μὲν ἀπολογούμενος ὥς διὰ νεότητος ἄγνοιαν καὶ πονηρὰς φίλων ὁμιλίας εἰς ταύτην ἐμπεσόντων τὴν φρενοβλάβειαν. — Minime mihi hic placet ἄγνοιαν. Bruti filii et hi de quibus hic sermo est non erant pueruli quorum est ἄγνοια, sed juvenes quorum est ἄνοια, quod omnino hic reponendum, ut optime editur Lib. XI. c. 12. πραῦνοντι τὰς τῶν ἡδικομένων ὀργὰς οἱ μὲν εἰς ἄνοιαν ἡλικίας καταφεύγοντες, οἱ δὲ εἰς πονηρῶν ἀνθρώπων ὁμιλίας.

Lib. V. c. 11. Haec leguntur: Κολλατίνῳ μὲν παραινῶν μεταθέσθαι τε τὴν οἴκησιν ἐτέρωθι (γέ) ποίποτε πάντα τὰ ἑαυτοῦ λαβόντα. Pro ἐτέρωθι γέ ποί vir Cl. Cobetus (N. L. p. 703.) unice veram lectionem proposuit nempe ἐτέρωσέ ποί, alio. Sequens ποίτε libens

expunxerim ut supervacaneum et ex dittographia natum.

Codicum lectio in integrum mihi videtur restituenda eodem cap. sub fin. ubi Kiessling edidit: — ἐνθυμούμενον ὅτι τοῖς μὲν ἄλλοις ἀδικήμασιν γενομένοις ὀργίζεσθαι πεφύκασιν ἅπαντες, προδοσίᾳ δὲ καὶ ὑποπτευομένη σωφρονέστερον ἡγούμενοι — αὐτὴν φυλάξασθαι. Pro ἡγούμενοι exhibent codices ἡγοῦνται, quod intactum remanere oportuit; opponuntur enim inter sese: omnes solent ira excandescere (πεφύκασιν ὀργίζεσθαι) et magnae esse prudentiae existimant sibi cavere (σωφρονέστερον ἡγοῦνται φυλάξασθαι. ἡγοῦνται aequae ac πεφύκασι pendet a praecedenti ὅτι.

Lib. V. c. 13. καὶ συνεπλήρωσαν ἐξ αὐτῶν τῆς βουλῆς τοὺς τριακοσίους. Kiessling pro accusativo βουλὴν de suo genitivum substituit et τοὺς pro εἰς. Libens concedo exquisitius esse quod vir doct. proponit, quandoquidem jam Tarquinius Superbus (cf. III. c. 67.) numerum Senatorum ad trecentos auxerat. Quae tamen codices exhibent non tam absurda sunt ut pro certo affirmaverim Dion. haec non scribere potuisse; quare cautius mihi videtur hic nihil mutare.

Majora mihi animadvertenda videntur Lib. V. c.

29. C. Mucius spe dejectus regis Porsenae obtruncandi comprehensus perducitur ad ipsum regem; interrogatur quisnam et unde sit; respondet Mucius ut Kiessling edidit: ἐγὼ Ῥωμαῖος μὲν εἰμι, καὶ οὐ τῶν ἐπιτυχόντων ἔνεκα γένους, ἐλευθερῶσαι δὲ τὴν πατρίδα τοῦ πολέμου βουληθεῖς cet. In hisce ἔνεκα γένους; quod Codex Urbinas exhibet, a nostro loco alienissimum esse jam vir doct. Garrar in observationibus suis ad Dion. H. Ant. Rom. diserte ostendit; neque quae in editionibus lego ἔνεκά του et ἔνεκ' αἰτίου sensum ullum probabilem afferunt. Sine dubio Garrar in tenebris lucem attulit conjiciendo εἰς τὸ γένος aut τίς τὸ γένος legendum esse, hoc sensu: M. dixisse se esse Romanum neque hominem de plebe aliquem. Conabor tamen ex depravata codicum scriptura melius quid eruere. Non enim verisimile est Mucium, quum libere diceret quisnam et unde esset, nomen suum tacuisse; satis mihi non videtur respondere se civem Romanum esse neque aliquem de plebe et Livius (Lib. II. c. 12.) recte addit: Romanus sum cives, C. Mucium vocant. Huc venit verba εἰς τὸ γένος post οὐ τῶν ἐπιτυχόντων non requiri, cf. Lib. V. c. 48, 77; Lib. XII. c. 1; ubi δ ἐπιτυχόν non addito τὸ γένος, adhibetur ad indicandum hominem de plebe.

Dicam quod sentio; plurima animum inclinant in hanc sententiam ut putem in ἔνεκα γένου; latere ὄνομα Μουκίου; quam conjecturam, etsi cuidam fortasse nimis audax videatur, non dubitavi proponere cogitans sanam rationem quae nomen Mucii postulat majoris momenti esse quam fidem scribae negligenter describentis aut inconsiderate corrigentis. Quod porro attinet ad verba καὶ οὐ τῶν ἐπιτυχόντων fateor me pro certo affirmare non posse quid sibi velint, nec quicquam desiderarem si noster ea prorsus omisisset. Garrar haec ita interpretatur: non sum homo de plebe; quae interpretatio mihi minus placet. Omnia enim in hoc sunt: sum Romanus i. e. sum civis ex hac libera civitate quam tu in servitutem redigere conaris et veni ut patriae meae salutem afferrem. In juvenem vero praeclari magnitudine animi et singulari patriae amore excitatum ut summum pro ea periculum adiret non quadrat apud regem hostium quem obtruncare voluerat gloriari se esse hominem nobilem. Fortasse verba codicis si mendo carent melius interpretabimur si οὐ τῶν ἐπιτυχόντων hoc sensu accipimus: *non sum ex obscura civitate*. Gloriatur se Romanum esse, quod optime convenit tam cum ingenio populi Romani suam patriam semper laudibus ex-

tollentis quam cum eo quod Dionysius ipse enixe demonstrare studet populum Remanum esse civitatem illustrissimam. cf. Lib. V. c. 75. de quo infra. Hoc unum addam: ut mihi quidem videtur Dion. ex aliis fontibus hausit quam Livius; ne verbum quidem de manu quam Mucius foco imposuit, quod auctor ad nauseam usque copiosus, si in fontibus suis reperisset, procul dubio lectoribus suis non tacuisset.

Levi errore scribae periit praepositio Lib. V. c. 67. ubi legimus: (πόλει;) ὄσαι μαλακισθεῖσαι διὰ καιροῦ; τινας, καὶ πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων ἀρχὰς ἐφεῖσαι παρελθεῖν, οὐκέτι παῦσαι — αὐτὰ δύναμιν ἔσχον. Reponamus παρεισελθεῖν pro παρελθεῖν. Quid enim significat παρελθεῖν? Nisi fallor: *praeterire*, quod huc nihil pertinet; παρεισελθεῖν vero, *irrepere*, loci sententia necessario requirit et a Dionysio scriptum est. Quodsi ΠΑΡΕΛΘΕΙΝ et ΠΑΡΕΙΣΕΛΘΕΙΝ inter se conferes intelliges unde factum sit ut praepositio EIC excidere potuerit.

Lib. V. c. 75. auctor dicit se non humilis civitatis instituta et vitae rationes, neque ignobilium hominum consilia aut res gestas esse narraturum; deinde ita pergit: ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἅπασι τὰ καλὰ καὶ δίκαια

ὀριζομένης πόλεως, καὶ περὶ τῶν εἰς τοῦτο καταστησα-
 μένων αὐτὴν τὸ ἀξίωμα ἡγεμόνων ἃ τίς οὐκ ἂν σπου-
 δάσειε μὴ ἀγνοεῖν φιλόσοφος καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ συγ-
 γράφω. Pro ultimo vocabulo συγγράφω, quod in
 codice Urbinato legitur, Coislinianus et Regius dant
 ἀποδειχθήσεται, Chisianus δειχθήσεται. Equidem
 post ἀνὴρ sensum claudere malim, rejectis ἀποδειχθή-
 σεται, δειχθήσεται, συγγράφω. Unde enim haec verba
 sunt nata? Videntur scribae totius sensus contextum
 nihil curantes post ἀνὴρ verbum desiderasse et pro
 viribus de suo sensum supplevisse. Infelicissimi autem
 fuerunt quibus ἀποδειχθήσεται et δειχθήσεται placue-
 rint quae, si quid video, praebent sensum tam
 absurdum vel potius omnia ita corrumpunt ut mirer
 Sylburgium haec patienter tulisse quum verteret:
*quarum rerum cognoscendarum si quis fuerit studiosus
 is facile sapiens et ad civilia negotia aptus evadet.*
 Scriba vero Urbinatis sine dubio vocabulum dedit
 nostro loco multo aptius et integrum servarem nisi
 post μέλλω διηγείσθαι inutile et languidum addita-
 mentum mihi quidem videretur. Quid plura? Post
 ἀνὴρ signum interrogandi pono et omnia mihi viden-
 tur sana.

Lib. VI. c. 4. Latinorum duces deliberant quonam

modo contra dictatorem (qui castra in colle excelso posuerat) bellum sit gerendum. Alii censent sine mora impetum in eum faciendum, οἱ δὲ τοῦ; μὲν ἀποταφρεύσαντα; ὀλίγη τινὶ κατείργειν φυλακῇ, τὴν δ' ἄλλην δυνάμιν ἀναλαμβάνοντα; ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἄγειν. Frustra hic quaeris verbum indicans quinam fossa circumducta coercendi sint; participio enim ἀποταφρεύσαντας deest objectum nec facile subaudiendum mihi videtur ex praecedenti τοῦ; ἅμα τῷ δικτάτορι καταλαβομένους τὸ ὄρος; conjicio igitur ante ὀλίγη inserendum esse pronomen αὐτοῦ; quod propter similitudinem exitus verbi ἀποταφρεύσΑΝΤΑC excidere potuit.

Lib. VI. c. 6. καὶ πάντα τὰ παρ' ἑαυτῶν εἰς τὸ νικᾶν πρόθυμα παρεχομένοις. Pro ἑαυτῶν, quod Kiessling duce Reiskio conjicit, codices exhibent ἑαυτοῦ; et ἑαυτοῖς; postremum maxime mihi placet.

Lib. VI. c. 7. legimus: ὅτι τῆς πόλεως μὲν αὐτοῦ; ἀπηλύσατε. Pro ultimo vocabulo codices omnes dant ἀπεσπάσατε, quod integrum servandum conjicio. Si enim recte dicitur ἀποσπᾶν τινὰ τῆς ἐλπίδος ut Soph. Oed. R. 1432.

πρὸς Θεῶν ἐπεὶ περ ἐλπίδος μ' ἀπέσπασας,
nulla mihi quidem videtur causa esse cur ἀποσπᾶν

τινα τῆς πατρίδος; ut pagnans cum graeco sermone temere rejiciamus Nec quicquam mutandum puto in iis quae mox sequuntur: τελευταῖον δὲ τῶν εἰρημένων οὐδενὸς ἑτέρου φήσαιτ' ἂν εἶναι πλεονεκτημάτων ἔλασσον — τὸ μὴ τοιαῦτα ἡμῖν ἀπηντῆσθαι παρὰ τῶν πολεμίων οἷα ὑπελάβομεν. Non enim necessario requiritur ut cum Kiesslingio contra codicum fidem παρὰ post ἀπηντῆσθαι expungamus substituto pro eo articulo τὰ.

Assentior vero Kiesslingio suspicanti mendum latere Lib. VI. c. 10. ubi haec leguntur ὥς δὲ πολὺ τὸ παράλογον ἀμφοτέροις τῆς δόξης· οὐδέτεροι γὰρ ἐλπίσαντες μάχης δεήσειν σφίσιν, cet. Dubius haeret vir doct. num forte pro ὥς δὲ melius sit ἢν δὲ. Equidem impf. verbi εἶναι quod carere non possumus posuerim post δόξης, nec expunxerim ὥς quod optime refertur ad sequens οὐκέτι δὲ. Hoc enim dicit auctor: *quum autem utrosque longe sua fefellisset opinio non amplius in hostium formidine salutis et victoriae spem positam esse existimantes, strenuos pugnatores se praestiterunt.*

Similiter mendis laborare videntur verba Postumii dictatoris (Lib. VI. c. 9.) quibus animos militum augere conatur. Nonne turpe est, inquit, senes quibus vires ad hostes caedendos non amplius suppetant,

saltem pro patria mori non dubitare, τὸ δὲ ὑμέτερον ἀκμάζον, οἷς ἔξεστιν ἀμφοτέρω ἐντυχῆσαι μὲν σωσαι καὶ νικᾶν ἀσφαλῶς, εἰ δὲ καὶ μετὰ τοῦ δρᾶσαι τι γενναῖον καὶ παθεῖν cet. Et ante omnia offendo in εἰ δὲ καὶ, (sin minus) in tali enim oppositione εἰ δὲ μὴ in usu esse notum est, quod et hic reponendum; miror Kiesslingium a Sylburgio admonitus ut constantem Graecorum consuetudinem sequeretur spuriam codicis lectionem praetulisse. Quod in eadem sententia legitur νικᾶν ἀσφαλῶς nusquam, quantum memini, alibi adhuc inveneram neque apud Dion. neque apud ullum auctorem; vehementer dubito an ἀσφαλῶς cum νικᾶν non conveniat, victoriae enim non solent reportari sine periculis. Recte quidem dicitur ζῆν ἀσφαλῶς non tamen, ut opinor, νικᾶν ἀσφαλῶς; sed nihil muto acutiori ingenio relinquens in hisce tenebris claram lucem accendere. Neque mihi placere potest σωσαι (vitam servare) in forma activa ubi necessario passiva requiritur; substituo igitur cum Buechelero σωθῆναι quod, etsi magis a codicum scriptura differat quam perf. σεσωσθαι quod Sintenis et Kiessling proponunt, tamen praeferendum censeo propter sequens aor. παθεῖν.

Lib. VI. c. 12. Hoc editur: ἐν τούτῳ τῷ ἀγῶνι ὁ

πρεσβευτῆς Μάρκιος Ουαλέριος, ὁ τὸν κατὰ Σαβίνων
 πρῶτος εἰσαγαγὼν Θρίαμβον — δόρατι πληγείς
 πίπτει. Non recte dicitur, ut mea quidem fert opinio,
 εἰσάγειν Θρίαμβον; noster ut Polybius, Plutarchus,
 alii constanter usurpare solent κατάγειν Θρίαμβον
 νίκην, σκῦλα sim. Cujus rei nonnulla exempla ex Dion.
 ipso proferre mihi liceat. Lib. III. c. 21. fin. legimus:
 τοῦτο δὲ — ἄλλοι συχνοὶ Ῥωμαίων μνημονεύονται ποι-
 ῆσαντες ἄνδρες ἐπιφανεῖς — τὸ Θριάμβους κατὰγειν
 τέκνων αὐτοῖς ἀπολωλότων ἑναγχος. Lib. III. c. 62.
 ὅταν — νίκην κατὰγοντες, Θριάμβου ἀξιωθῶσιν. Lib.
 V. c. 17. Θριάμβου καταγωγῇ. Lib. VII. c. 72. ἐφεῖται
 τοῖς κατὰγουσι τὰς νίκας κτλ. Lib. VIII. c. 69. ὁ
 Κάσσιος Θρίαμβον κατὰγειν ἡξίου δεύτερον. ibid. οὔτε
 — σκῦλα ἔμελλε κατὰγειν. Lib. IX. c. 71. κατήγα-
 γον ἀμφοτέρω τοῖς ἐπινικίοις Θριάμβου. Lib. X. c. 25.
 κατήγαγε λαμπρότατον ἀπάντων ἡγεμόνων Θρίαμβον.
 Quid plura? Satis, opinor, erit exemplorum ad
 demonstrandum κατὰγειν in triumpho ducendo esse
 verbum usitatum; nec dubito quin rationi sit consen-
 taneum semel aut bis occurrens εἰσάγειν quam pri-
 mum expungere.

Lib. VI. c. 21. Δίκαιον μὲν ἦν, ἔφη, τὰ ἔσχατα
 παθεῖν, ἅτε δὴ καὶ αὐτοὶ πράττειν ἐμέλλετε, εἰ κατ-

ωρῶσατε ἄς πολλάκις ἐβαδίσατε ἐπιβούλου;
 ὁδοῦς. Quod codices dant: ἄς, πολλάκις, ἐμάθετε ἐπ'
 αὐτοῦς ὁδού; omni sensu carere jam Sintenis et Kiess-
 ling recte monuerunt, quorum tamen nimis audacem
 conjecturam ἐβαδίσατε ἐπιβοίλου; ὁδοί; probare non
 possum. Est autem, ut mihi quidem videtur, non
 difficile reperire quid scribendum sit, neque opus est
 multa mutare. Verbum enim exstat usitatissimum
 quod cum ὁδός; sexcenties conjungitur (ut δμύνει cum
 ὄρκος) nempe ἰέναι, cujus aor. ΗΛΘΕΤΕ magis mihi
 videtur appropinquare ad literarum ductus verbi
 ΕΜΑΘΕΤΕ quam Kiesslingianum ΕΒΑΔΙCATE.
 Suspisor primam literam Ε verbi codicis ἐμάθετε
 male natam esse ex ultima litera verbi praecedentis
 πολλάκιC; restat ΜΑΘΕΤΕ quod non tantum a genuino
 ΗΛΘΕΤΕ differt ut negligentiae scribae dormitantis
 imputare non possimus. Injuria mihi videntur Kiessling
 et Sintenis ἐπ' αὐτοῦς; mutare in ἐπιβούλου; nihil
 enim cum Graecitate pugnat: ἰέναι ὁδὸν ἐπὶ τινά.
 Quam conjecturam meam Demosthenis testimonium
 confirmat pag. 701 ubi eadem fere verba leguntur
 quae Dion. scripsisse videtur: ἐγὼ δ', εἰ κατ' ὀρθωσεν
 ἐκεῖνος ἦν ἐπ' ἐμ' ἦλθεν ὁδόν. κτέ.

Lib. VI. c. 36. legimus: διφκίσμεθα γὰρ ὡς ὀρθῶτε

καὶ δι'ὅ πόλεις ἔχομεν τὴν μὲν μίαν ὑπὸ πενίας τε καὶ ἀνάγκης ἀρχομένην. τὴν δ' ὑπὸ κόρου καὶ ὕβρεως. Offendo in vocabulo ἀρχομένην quod cum ὑπὸ πενίας τε καὶ ἀνάγκης cet. conjungi non solet. Sed nihil habeo quod substituam. Maxime mihi ardebat ἔχομένην, quod saepius cum ὑπ' ἀνάγκης, ὑπ' ἀπορίας similibusque conjunctum invenitur, sed rejiciendum puto propter jam semel occurrens ἔχομεν; non enim simile veri est auctorem edidisse: ἔχομεν πόλιν ἔχομένην ὑπὸ πενίας. Num forte legi potest ἀγομένην aut φερομένην?

Valde inquinata esse quae leguntur Lib. VI. c. 41. init. pro certo habeo. (Est pars orationis Valerii dictatoris quam habuit ut populum hortaretur alacri animo bellum adversus Aequos et Sabinos et Volscos suscipere) οὐ γὰρ δήπου συνεξαπατᾶν ὑμᾶς ἐπιστάμενον τὴν ἀπάτην — ὑπολαμβάνετε. εἰ γὰρ ταῦτα ὑμῖν εἰσέρχεται περὶ ἐμοῦ, ὥς ἀπάντων ἀνθρώπων κκυργατάτῳ, ὃ τι βούλεσθε χρώμενοί μοι . . . . ταῖτης μὲν τῆς ὑποψίας, ἐμοὶ πειθόμενοι, τὰς ψυχὰς ἐλευθερώσατε — προθύμως οὖν ἀποδύσασθε. Nonnulla post χρώμενοί μοι intercederunt quod jam Reiske et Kiessling recte monuerunt. Qua vero ratione lacuna explenda est? Kiessling duce Reiskio inserendum putat οὐκ ἂν φθάνοιτε

vel tale quid. Non refragor. Sed hac conjectura nondum locus prorsus sanatus mihi quidem videtur. Opponuntur inter sese ὡς ἀπάντων ἀνθρώπων κακουργοτάτῳ — χρώμενοί μοι et τῇς ὑποψίᾳς — τὰς ψυχὰς ἐλευθερώσατε cet.; frustra quaeris id quod χρώμενοί μοι et ταύτῃς μὲν κτέ. recte jungat. Namque absurdissimum est verba Valerii ita accipere quasi significarent: si existimatis me una cum senatu vos decipere velle, tractate me ut hominem omnium mortalium fraudulentissimum arbitrato tuo, *dummodo habita mihi fide istam suspicionem ex animis vestris existimatis*. Omnes has ineptias removebis si εἰ δὲ μὴ ante ταύτῃς μὲν excidisse putas.

Post panca haec leguntur: προθύμως οὖν ἀποδύσασθε, καὶ δείξατε αὐτοῖς ὅτι καὶ σπασιάζουσα ἡ Ῥωμαίων δύναμις κρείττων ἐτέρας ἐστὶν ὁμονουσης. In hisce ἀποδύσασθαι, ut Kiessling in annotatione sua recte observat, nihili esse omnes qui sapiunt consentient; sed neque sine scrupulo ferre possum ἀποδέξασθε quod ex codice Urbinate vir doct. pro eo substituendum putat. Credo sententiam requirere verbum significans *arma induere*; ἀποδέξασθαι vero est *fidem habere, probare*; sic recte dicitur ἀποδέξασθαι διαβολὰς, κατηγορίας, τὸν λόγον sim; quod a nostro

loco, si quid video, alienum est. Videtur mihi lectio quam Urbinas dat nata e conjectura scribae qui inter scribendum mendosum ἀποδύσασθαι de suo emendare studens inconsiderate novum mendum in textum intulerit. Quod si verum est locus erit, ut opinor, huic meae conjecturae: redire nempe malim ad vulgata[m] lectionem ἀποδύσασθαι, nec quidquam mutandum censeo nisi praepositionem ἀπὸ in ἐν; quam exiguam mutationem facere non dubito quum notum sit mirum in modum praepositiones a scribis inter se confundi solere. Legere igitur malim; προθι'μω; οὖν ἐνδύσασθε, καὶ δειξάτε αὐτοῖς; cet. quod, nisi fallor, optimum sensum affert: *alacriter accingite vos*. Idem verbum eodem sensu invenis Lib. IX. c. 34. fin. οἱ μὲν ἐν ταῖς κοίταις ἔτι ὄντες; κατεσφάγησαν, οἱ δὲ ἀνιστάμενοι ἀρτίως; καὶ τὰ ὅπλα ἐνδύμενοι κτέ. Nostro loco non additur τὰ ὅπλα, quod tamen meae conjecturae non obstare existimo. Quis enim tam hebes est ut non intelligat dictatorem plebem excitantem ut vim hostium fortiter propelleret hoc dicere voluisse *arma* esse induenda.

-Nec minus mendosum est quod legimus Lib. VI. c. 45. M. Valerius dictator, rebus bellicis ex animi sententia gestis, ob partam victoriam ducit triumphum et

milites suos dimittit. Plebs vero irata quod senatus non praestaret ea quae dictator pollicitus esset consilia agitare coepit de defectione a patriciis facienda; ἡ δὲ βουλή κωλίζειν διανοομένη τοῖς ὑπάτοις ἐπέταξε μήπω λείν τὰ στρατεύματα, τῶν γὰρ ἱερῶν ταγμάτων ἔτι κύριος ἦν τοῖς στρατιωτικοῖς ὅροις κατειργομένων καὶ οὐδεὶς ἀπολείπεσθαι τῶν σημείων ἡξίου· τοσοῦτον ἴσχυσεν ὁ τῶν ὅρων ἐν ἐκάστῳ φόβος. Jure vir doct. Garrer molestum ἱερῶν quod nihili est rejiciendum putat. Non tamen eum sequi possum locum mendosum ita emendare conantem: τῶν γὰρ δέκα ταγμάτων ἔτι κύριοι ἦσαν. Kiesslingianam contra emendationem non possum non probare: τῶν γὰρ τριῶν ταγμάτων ἐκάτερος ἔτι κύριος ἦν. Pro ἱερῶν posuit· τριῶν, nec sane haec verba multum differunt literis; deinde ΕΚΑΤΕΡΟΣ, quod inserendum putat, propter sequens ΕΤΙΚΤΡΙΟΣ a scriba negligenti facile omitti potuit. Conscriptae nempe erant, ut Dionysius ipse nos docet, (cap. 42) decem legiones, quarum uterque consulum ternas acceperat, quatuor reliquas ipse dictator ducebat. Sex legiones igitur in verba consulum juraverant, quatuor contra in verba dictatoris. Quum autem senatus consulibus mandaret ut nondum exercitus dimitterent de sex tantum legionibus

consulum sermo potest esse, non vero de quatuor dictatoris quibus nihil rei cum consulibus fuerat. Habemus praeterea luculentum testimonium hoc tempore *sex* non *decem* legiones in armis fuisse, dictator enim suas legiones jam dimiserat invito senatu. Vide quod Dionysius ipse de hac re testatur cap. 43: Valerius κατὰ νοῦν χωρήσαντος αὐτῷ τοῦ πολέμου, τὸν εἰωθότα θράμβον ἀπὸ τῆς νίκης καταγαγὼν ἀπέλυσε τὸν δῆμον ἀπὸ τῆς στρατείας, οὕτω τῆς βουλῆς καιρὸν εἶναι νομιζούσης. Satisne manifestum est mandata senatus ad Valerii exercitus pertinere non potuisse? Vide etiam quod Valerius dicit cap. 44: Ego sum vos milites ἐναντιουμένων τῶν βουλευτῶν ἀφεικῶς δέον ὑπὸ ταῖς ἀγρρυλίαις καὶ πλάναις ἐν τῇ πολεμίᾳ κατέχειν ὑμᾶς. Quid hoc ἀφεικῶς aliud significat nisi illas quatuor dictatoris legiones sacramento solutas esse? Nihil obstat, ut mea quidem fert opinio, quod Livius dicit Lib. II. 32: Timor inde patres inaccessit ne si dimissus exercitus foret, rursus coetus occulti conjurationesque fierent. Itaque, quamquam per dictatorem delectus habitus esset, tamen, quoniam in consulum verba jurassent, sacramento teneri militem rati, cet. Nihil enim est quod hoc de sex legionibus consulum non interpretemur. Quamvis sex

legiones a dictatore conscriptae essent tamen sacramento tenebantur donec consules eas dimitterent, quoniam in eorum verba juraverant. Praeterea Livium nihil moror. Saepius Dionysius et Livius inter se differunt. Noster scribit dictatorem suas legiones dimisisse, nec ullum ex Dionysio exemplum novi milites jam dimissos adhuc sacramento teneri.

Lib. VI. c. 64. αἱ μὲν οὖν πολυοχλοῦσαι δυνάμεις, ὅταν λάβωσιν ἡγεμόνας, οὐκ εἰδότες ἄρχειν τοσούτῳ μᾶλλον κακοπαθεῦσιν, ὅσῳ περ ἂν μείζονα ἔχωσι πόρον. Mendum latet in ultimo vocabulo πόρον, quod Reiske ita vertere conatur: tanto magis conflictantur quanto major est eorum *numerus*. Sed nemo, quod sciam, unquam πόρος et πόροι hoc sensu accipit. Est autem vocabulum usitatissimum magnum numerum significans quod optime ad praegressum πολυοχλοῦσαι δυνάμεις referas, id est ὄχλον quod, nisi fallor, hic substituendum est. Quodsi ex me quaeris unde lectionem vulgatam natam putem respondeo me conjicere post EXOTCIN sequens OXΛON excidisse et lacunam a librario quodam temere et inconsiderate expletam esse.

Dubito num forte aliquid interciderit ex Lib. VI. c. 77. οὐκ ἐφ' ἡμᾶς ἡναγκάσθητε καταφυγεῖν οἱ σεμνοὶ καὶ βαρεῖς, πάντα ὑπισχνόμενοι τῆς τότε σωτηρίας;

καὶ ἵνα μὴ ἐξαπατᾶν ὑμᾶς αὖθις δοκῇτε, cet. Fieri enim potuit ut scriba adverbium *ἐνεκα* propter sequens καὶ ἵνα praetermiserit. Sed nihil pro certo affirmo.

Lib. VI. c. 93. exhibent codices: — *περὶ αὐτὸν ὁρῶσι νεκροὺς τε κειμένους πολλοὺς καὶ ἡμιθανεῖς.* Pro ultimo vocabulo substituo *ἡμιθνήτας*. Verbum codicis, si recte memini, non nisi hoc unico loco apud Dion. occurrit; *ἡμιθνής* vero ei usitatum esse vel ex hisce exemplis apparebit: Lib. III. c. 20. fin. καὶ μετὰ τοῦτον ἐπὶ τὸν τελευταῖον ὁσάμενος ἡμιθνήτα — *ἐπικατασφάττει.* Lib. IV. c. 4. ἐν ᾧ τὸν Ταρκύνιον ἡμιθνήτα ἔθυσαν. Lib. VIII. c. 86. σκυλεύσαντες δὲ τοὺς τῶν πολεμίων νεκροὺς καὶ τοὺς ἡμιθνήτας. Lib. VIII. c. 89. καὶ ἡμιθνήτες ἔτι πλείους τῶν νεκρῶν. κτέ.

In eodem capite paulo infra sic scriptum est: μετὰ τοῦτο — *ἐχώρουν* — ἐπὶ τοὺς ἔτι διαμένοντας ἐν τάξει, κτείνοντες τοὺς ὑφισταμένους καὶ ὥσπερ ἀνδραπόδοις παραχρῶμενοι. Ultima verba mihi non placent. Si multi hostes uno tempore interficiuntur noster dicit: *προβάτων δίκην* cf. Lib. VII. c. 11. τοὺς μὲν ἄλλους; — *προβάτων δίκην κατέσφαξαν.* Ut *mancipia* vero tractantur et caeduntur privati homines pravi et seditiosi et ii quibus potentiores vim afferunt; patroni

abutuntur clientibus suis tanquam Mancipiis : Lib. II. c. 9. καὶ ὁπότε μὴ πράξειάν τι τῶν κελευομένων, πληγὰς ἐντείνοντες, καὶ τᾶλλα ὥσπερ ἀργυρωνήτοις παρχχρώμενοι, κτέ. Lib. IX c. 40. eum qui stuprum cum virgine Vestae fecerat ἐν ἀγορᾷ μάστιξιν αἰκισάμενοι καθάπερ ἀνδράποδες ἀπέκτειναν. Lib. X. c. 4. τινες τῶν ἀπόρων καὶ ἀπερριμμένων — παίοντες ὥσπερ ἀνδράποδα ἀνεῖργον ἐκ τῆς ἀγορᾶς. Sed quid, quaeso, sibi vult milites qui caeduntur vel jam caesi sunt tanquam Mancipiis abuti? Expectares aliquid hujusmodi: Romanos cadavera caesorum mutilasse; sed probabilis quidem conjectura mihi in mentem non venit.

Lib. VII. c. 6. haec legimus: καὶ μετὰ τοῦτο καλῶν εἰς τὴν αὐτοῦ σκηνὴν τοὺς πονηροτάτους ἐξ αὐτῶν καὶ κατὰ χεῖρα γεννασιότατους, κτέ. Aristodemus dux Cumanorum, re contra Hetruscos feliciter gesta, domum reversus consilia agitat de reipublicae statu in patria sua per vim mutando et vocat in tentorium suum nonnullos quos sibi socios faceret in hoc facinore perpetrando. Sed quae tandem causa est cur *scelestissimos* (τοὺς πονηροτάτους) quosque eligeret, non vero eos quorum audaciam in bello exacto cognovisset? Censeo in πονηροτάτους mendum latere et Dionysio suum

τολμηροτάτου; reddendum esse; quod vocabulum optime convenit cum iis quae sequuntur: καὶ κατὰ χεῖρα γενναιοτάτου; i. e. manu fortissimos. Collatis autem inter sese ΠΟΝΗΡΟΤΑΤΟΤC et ΤΟΛΜΗΡΟΤΑΤΟΤC videbis, opinor, fieri potuisse ut scriba negligens haec vocabula inter se confunderet.

Lib. VII. c. 17. οὐ μὲν ἅπασί γε εἰσῆει καὶ μάλιστα τοῖς πρεσβυτέροις; ὀλιγωρία τοῦ πράγματος, ἀλλὰ προσέχειν, μή τι ἀνήκεστον ἢ τοῦ ἀνδρὸς; ἐξεργάσῃται μανία. Noli putare sensum tam languidum a manu Dionysii proficisci potuisse; non solet noster substantiva et verba tam prave conjungere. Conjicio igitur aut corrigendum esse προσέχειν in προσεῖχον, aut, quod malim, ὀλιγωρία in ὀλιγωρεῖν ut cum sequenti προσέχειν ad antecedens εἰσῆει recte referatur.

Atticis in usu est verbum ἀνέχεσθαι cum accusativo substantivi conjungere. v. c. Xen. Anab. I. VIII. 11. ὃ μέντοι Κύρος εἶπεν — τὴν κραυγὴν τῶν βαρβάρων ἀνέχεσθαι, ἐψείσθη τούτο. Dionysius vero genitivo utitur Lib. VII. c. 38. οὐκ ἡνείχετο τῶν λόγων. Nihil tamen muto; secutus est noster, ut mihi quidem videtur, exemplum Homeri Odys. XXII. 423:

— τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
εἶριά τε ξαίνειν καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι.

Periit verbum Lib. VII. c. 50. ἀλλ' ἃς δεδαικόσι
τὴν ἰσχὶν αὐτοῦ καὶ κατεκτηχόσιν ἡμῖν· ἔπειτα ἱερὰν
καὶ ἄσυλον ἔφη δεῖν ἀποδειχθῆναι τὴν ἀρχὴν ὅρκαις
ἐμπεδωθεῖσιν. Deesse hic verbum unde dativi δεδαικόσι
et κατεκτηχόσιν pendeant jam Sylburg observavit qui
post ἡμῖν inseruit προσηνέχθη vel ἐχρήσατο. Proba-
bilis vero mihi videtur quod Kiessling suspicatur:
ἡμῖν ἔτι μᾶλλον ἐνέκειτο καὶ ἱερὰν cet.

Lib. VIII. c. 55. In codicibus legitur: ταῖς δὲ
γυναιξίν — εἰσῆλθεν — ἀξιούν — ἐπιτρέψαι σφίσι
τὴν βουλήν ἐπὶ τύχης γυναικῶν ἰδρίσασθαι ἱερόν.
Admonitus a Reiskio et Kiesslingio non dubito otio-
sum ἐπὶ expungere et pro τύχης substituere Τύχης;
i. e. Fortunae; quam conjecturam luculenter confir-
mat Livius lib. II. c. 40: Monumento quoque quod
esset, templum Muliebri Fortunae aedificatum dedica-
tumque est.

Lib. VIII. c. 86. legimus: ἀγαπητὸν δ' ἄν, εἰ
ἀπῆλθεν (οἱ Ρωμαῖοι) ἐκ τῆς πολέμιας, κρείττονα τοῦ
προδήλου θανάτου τὴν ἄδοξον ἡγησάμενοι φυγὴν. Prima
vocabula ἀγαπητὸν δ' ἄν, εἰ Sylburgium offenderunt,
qui conjicit vel legendum esse ἀγαπητὸν δ' ἄν ἦν,
vel ἀγαπητὸν δ' ἦν. Cui tamen conjecturae non faveo;
recte enim dicitur ἀγαπητόν, εἰ sine copula. Equidem,

si cui forte lectio vulgata minus placet, legendum suspicor aut ἀγαπητῶς δ' ἂν ἀπῆλθον uti cap. 89. ejusdem libri: τέλος οὐδὲν ἔλαβεν ἀξιόλογον ἢ μάχη, ἀλλ' ἀγαπητῶς — ἀπῆλθον ἐπὶ τοῦ ἐαυτῶν χάρακας. (quod jam Kiessl. proposuisse animadverto) aut ἡγάπησαν δ' ἂν εἰ ἀπῆλθον.

Lib. VIII. 89. indicium ad pontifices delatum est Virginem Vestae nefandum stuprum in sese admisisse οἱ δὲ ἔκ τε βασιάνων καὶ τῶν ἄλλων ἀποδείξεων μαθόντες, ὅτι τὸ μνηυόμενον ἦν ἀδίκημα ἀληθές, αὐτὴν μὲν τῆς κορυφῆς ἀφελόμενοι τὰ στέμματα — ζῶσαν κατάρυξαν. Credo hic ἀσέβημα aptius esse quam ἀδίκημα. Qui violat leges divinas ἀσεβεῖ, unde ἀσέβημα. Virgo autem Vestae vitata viva sub terra defodiebatur, erat enim sanctissimae Deae sacerdos; campus ubi id fiebat *sceleratus* dictus est; sed fortasse lectio vulgata non scribis sed ipsi auctori imputanda. Idem vocabulum Thucydides adhibet de iis qui Mercurii sacra vultu circumciderant Thuc. VI. 27. ubi legimus: καὶ προσέτι ἐψηφίσαντο (οἱ Ἀθηναῖοι) εἴ τις ἄλλο τι οἶδεν ἀσέβημα γεγενημένον μνηεῖν ἀδεῶς τὸν βουλόμενον.

Quam primum verbum inauditum et odiosum mecum expunge Lib. VIII. c. 90. Γάϊον Ἰοίλιον τὸν ἐπικα-

λούμενον Ἰουλον ἐκ τῶν Φιλοδημοτικῶν, καὶ Κρίντεν Φάβιον Καίσωνος υἱὸν τὸ δεύτερον ἐκ τῶν ἀριστοκρατικῶν. Quis enim unquam Φιλοδημοτικῶν legere potuit? Nemo opinor. Misere illud Φιλο abundat, quoniam simplex δημοτικός plane idem significat atque Φιλοδῆμος. Procul dubio auctor scripsit Φιλοδῆμων ut Lib. IX. c. 2. δοκῶν δὲ καὶ τὸν πρὸ τοῦ χρόνου (lege χρόνον) εἶναι Φιλοδῆμος, ἔτι μᾶλλον ἐκ ταύτης τῆς στρατηγίας ἐξεράπευσε τὸ πλῆθος. Fieri potuit ut sequens ἀριστοκρατικῶν scribam in errorem induxerit, quo non solum Dionysii textum misere depravavit sed etiam lexica nostra vocabulo vitioso oneravit.

Vocabulum antiquum et poeticum ἀδόκητος quod legitur et aliis locis (cf. Lib. III. c. 64. Lib. VIII. c. 55.) et Lib. IX. c. 5. εἴ τις ἑτέρα δύναμις, πολεμίων ἐκ τοῦ ἀδοκήτου φανείη, usitatori ἀπροσδόκητος cedat non necesse est; Thucydides enim ipse nonnunquam verbo simplici utitur. Praeterea Dionysius, ut fere omnes seriores, amat antiqua et poetica, quod in fine hujusce opusculi nonnullis exemplis paulo diligentius demonstrare conabor.

Lib. IX. c. 9. ἐξ ᾧ δὲ παρέστηκεν ἡμῖν ταῦτα ὑποπτεῖν οὐ μάντεις εἰσὶν οὔδὲ στοχασμοί, ἀλλ' ἔργα ἐμφανῆ. Nemo, opinor, admonitus non con-

cedet μάντεις mendosum esse. Exigua vero mutatione habebis id quod sensus necessario requirit nempe μάντειαί, quod optime respondet sequentibus στοχασμοί et ἔργα ἐμφανῆ. Absurdum enim est hoc dicere: causam hujus suspicionis non *vates* praebuerunt nec conjecturae, sed manifesta facta. Conf. quae leguntur Lib. IX. c. 31. ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν αἰσθήσεσι καὶ πάθεσι καταλαμβάνομεθα, ταῦτα δὲ μαντείας καὶ δόξαι; εἰκάζομεν.

Intercidisse mihi videtur particula Lib. IX. c. 12. ubi legimus: εἰ μὲν οὖν ἐταμειύσαντο τὴν παρούσαν εὐτυχίαν καὶ διὰ φυλακῆς εἶχον τὸν χάρακα, τὰς τε ἀποσκευὰς τῶν Ῥωμαίων κατέσχον cet. In apodosi ἂν deesse non potest, quod facile excidere potuit propter similitudinem ultimae syllabae verbi praecedentis κατέσχON. Non solet in tali re noster a constanti omnium Graecorum consuetudine temere discrepare. cf. Lib. VII. c. 53. med. εἰ δὲ τάναντία ἡμᾶς ἐγγινωσκες ἐπιτιθεύοντες — τί ἂν ἡμῖν τούτου συνεβούλευες ἔργον ὑπομεῖναι δεινότερον; Lib. VIII. c. 86. εἰ μὲν οὖν ἐπὶ τῆς τότε νίκης διέμειναν — καλὸν ἂν αὐτοῖς εἰλήφει τέλος δ' ἁγών, Ῥωμαῖοι γὰρ οὐκ ἂν ὑπέμειναν cet. Lib. VII. c. 50. fin; Lib. VIII. c. 45. init; Lib. IX. c. 39. med. et alios complures locos.

Emblema tollendum esse censeo Lib. IX. c. 22. Memoratur quam absurdum sit putare, trecentis Fabiis ad Cremeram occisis, unum tantum puerum ex tota gente superfuisse; haud enim veri simile esse omnes illos Fabios fuisse sine liberis et coelibes, minus etiam probabile nulli Fabiorum fuisse fratrem impuberem, nec patres in tanta suae gentis orbitate alios filios procreaturos fuisse. Quid sequitur? εἰ μὴ ἄρα — πάντε — εἰς ταὐτὸ συνηλθεῖν ἐπὶ τῶν ἑξ καὶ τριακοσίων ἀνδρῶν ἐκείνων ταῦτα τὰ ἀδύνατα· μὴ παῖδας αὐτοῖς καταλειφθῆναι, quod modo dixerat, μὴ γυναῖκας ἐγκύους, idem argumentum jam supra memoravit, μὴ ἀδελφοὺς ἀνηβους, μὴ πατέρας· ἐν ἀκμῇ, quae iisdem fere verbis jam antecedunt. Dionysius quamvis verbosus non in tantum vitium delabi potuit ut eadem iisdem fere verbis mox repeteret; quare auctor sum ut μὴ παῖδας αὐτοῖς καταλειφθῆναι usque ad πατέρας· ἐν ἀκμῇ additamentum putes quod, quum in margine annotatum esset, in textum irrepsit. Molesto emblemate sublato omnia bene procedunt.

Lib. IX. c. 25. καὶ τὸν (σίτον) ἐν ταῖς οἰκίαις ἵταξαν εἰς τὸ δημόσιον ἀναφέρειν τοὺς εἰς τὸν ἑαυτῶν βίον πλεόνον τοῦ μετρίου περὶ μενέου. Dubius

haereo an pro ultimo vocabulo substituendum sit ἀποθεμένου, quod Attici certe tali in re constanter adhibent. Dionysius ipse nos ad emendationem propositam ducere videtur Lib. VII. c. 18. ubi legimus: ἔνθα ὑπελάμβανόν τινας εὐρήσειν ἀποκειμένας τροφάς. Cap. 14. ejusdem libri codices iterum παρακ exhibitent: ἐκεῖνοι; μὲν γὰρ εἶναι καὶ τροφὰς ἐν ἀφανεῖ παρακειμένας καὶ χρήματα, ubi tamen Kiessling auctore Sinteni substituendum censet ἀποκειμένας; quae conjectura si vera est eadem opera παραθέσθαι mutabit in ἀποθέσθαι, quum nihil attineat perfectum quidem mutare, aoristum vero intactum relinquere.

Leviter corrigendum puto Lib. IX. c. 29. τὸν δὲ λιμὸν οὐκ εἰς μακρὰν ἔπαυσα τροφῆς ἀφθόνου πληρώσας τὰς ἀγοράς, καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν ὑπάτοις τήν τε χώραν παρέδωκε ὅπλων πολεμίων ἐλευθέρων κτλ. Offendo in μετ' αὐτόν, pro quo cum cod. Chisiano μετ' ἐμέ reponendum censeo. Servilius qui priore anno consul fuerat se apud populum defendens in memoriam auditorum revocat se dubiis et turbulentis temporibus rempublicam servasse; obiter mentionem facit de Verginio collega suo, sed hic de sese loquitur. Rationi igitur consentaneum est eum consules posterioris anni suos successores appellasse.

Lib. IX. c. 52. legimus: ὧς οὕθ' ἡ βουλή — τὰ δημόσια πράγματα cet. Expungo πράγματα quod neque Urbinas agnoscit. In eodem capite: ὅτι [τὸ] μικρὸν εἶναι δοκοῦν ἔτι τῶν δημοσίων τοῖς ἀργοῖς καὶ ἀπόροις μεταδιδόναι, πολλῶν ἔσται καὶ μεγάλων κακῶν αἴτιον. Jure Kiessling auctore-Reiskio μεταδιδόναι post ἀπόροις inserendum censuit: nec ferendum articulum ante μικρὸν; nihil tamen est, ut mihi quidem videtur, quod vulgatum articulum ante τῶν δημοσίων expungamus. Infinitivus μεταδιδόναι est pro substantivo μετάδοσις; et habere debet articulum. Post pauca: τὸ γὰρ ἔθος τὸ συνεισπορευόμενον ἅμα τοι'τῳ καὶ διαμένον ἐν τῇ πόλει καὶ μέχρι παντός; ἐλέθριον ἔσται καὶ δεινόν. Miror viros doctos non offendisse in conjunctione καὶ ante μέχρι παντός; quo non solum sine ullo damno carere possumus, sed etiam totum sensum turbat. Aut igitur participium διαμένον mutandum in διαμενεῖ ut referatur ad sequens ἔσται aut, quod magis mihi placet, molestum καὶ ante μέχρι παντός quam primum est expungendum.

Grave vitium latet Lib. IX. c. 58. Volsci et eorum socii proelio a Romanis victi omnes simul fuga castra repetere coeperunt. Auctor ita pergit: οὐ μέντοι δίωξις γε αὐτῶν ἐπὶ πολὺ ἐγένετο, ἀλλ' εὐθὺς οἱ Ῥωμαῖοι

ἀπετράποντο, ὑπὸ κόπου τὰ σώματα παρειμένοι καὶ οὐδὲ τὰ ὄπλα ἔτι ὁμοία ἔχοντες. Illud *ὁμοία* mendosum esse pro certo habeo et miror Kiesslingium vocabulum tam ineptum et languidum ferre potuisse. Quis enim mortalium explicare poterit illud: quum corpora prae labore languida essent, nec amplius *arma paria* haberent? Ingenue fateor me non intelligere. Jure Garrer loco laboranti medicamen afferre conatus est; sed *βεβαίω*; quod substituit nimis a codicibus mihi videtur differre. Ut fieri solet, facilius est mendum deprehendere quam probabili conjectura locum corruptum sanare. Aliquamdiu putavi auctorem hoc dixisse: arma Romanorum fuisse fracta et obtusa aut aliquid hujusmodi; sed nullum vocabulum hoc significans mihi in mentem venit inter quod et literas codicis quaedam similitudo esset. Num forte pro OMOIA scribendum OIΠΟΛΛΟΙ? cf. Lib. X. c. 46. ἐρρίπτουν ἔξω τοῦ χάρακος; ἑαυτοὺς οὐδὲ τὰ ὄπλα οἱ πολλοὶ φυλάξαντες. Non enim prorsus incredibile est indoctum et negligentem scribam primas literas OIΠ propter antecedens ETI omisisse et sequentes ΟΛΛΟΙ levi errore in OMOI mutasse, quum autem semel veram scripturam inquinavisset, deinde A de suo temere addidisse ut finem vocabuli vitio nati prac-

cedenti ὅπλα accommodaret. Sed huic conjecturae tamen ipse non prorsus assentior.

In eodem capite haec a librariis corrupta leguntur: οὐ γὰρ εἶχσαν αὐτοὺς οἱ διώκοντες, ἀλλ' ἐκ ποδῶς ἠκολούθησαν καὶ οὐ πρότερον ἀπετρίποντο, ἢ τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν ἐλεῖν κατὰ κράτος. Non intelligo quid sit οὐκ εἶασεν αὐτοὺς — διώκοντες. Sylburg videtur sibi intelligere ita vertens: neque Romani eos persequi *desierunt*; sed hoc est de suo fingere non vertere, οὐκ εἶεν, nisi fallor, significat *vetare*, *impedire* (ut Lib. VIII. c. 89. καὶ οὐκ ἐόντων ὑπομένειν τὰς προσβολάς; cet.), quod a nostro loco alienissimum est. Non tamen diu de vera emendatione eligenda dubitandum, quum ipsa sententiae ratio (quam Sylburg recte perspexit) nos quasi manu ducat ad eam lectionem quae necessario requiritur. Si parva exigua mutatione οὐκ εἶασεν mutaveris in οὐκ ἀνέεσαν habebis quod procul dubio substituendum est. Ipse auctor in eadem re eodem vocabulo utitur et aliis locis et Lib. X. c. ubi legimus: οὐ γὰρ ἀνέεσαν οἱ Ῥωμαῖοι μέχρι νυκτὸς διώκοντές τε καὶ κτείνοντες (τοὺς) ἀλισκομένους; cf. etiam Lib. IV. c. 9. καὶ οὐδένα χρόνον ἀνήσω τῆς ἀπάντων προνοούμενος ἰσχυορίας.

Lib. X. c. 1. οἱ δὲ πολλοὶ ἐμπορευόμενοι τε καὶ

γεωργοῦντες διὰ πολλῶν ἡμερῶν εἰς ἄστυ καταβαίνοντες κτέ. Male Kiessling post γεωργοῦντες; inseruit καί, quod sensum turbat. Opponuntur inter sese patricii qui in urbe versabantur et reliquum vulgus quod non nisi per intervalla in urbem veniebat; causa autem cur vulgus stabilem sedem in urbe non haberet indicatur per ἐμπορευόμενοι τε καὶ γεωργοῦντες;.

Plura animadvertenda sunt Lib. X. c. 7. M. Volscius, ut ipse narrat, una cum fratre Lucio apud amicum coenaverat; domum revertens dum forum transiit incidit in Caesonem comissabundum cum aliis petulantibus juvenibus. Deinde haec lego: καὶ οὗτοι τὸ μὲν πρῶτον ἔσκωπτόν τε καὶ ὑβρίζον εἰς ἡμᾶς, οἷα μεθύοντες ἂν νέοι καὶ αὐθάδεις, ὅσ' ἂν εἰς ταπεινοῦς καὶ πένητας ὑβρίταιεν. Quid sibi velit ἂν post μεθύοντες non assequor; neque enim ad participium commode referri potest neque ad verbum sequens ὑβρίσαιεν; non igitur refragabor si particulam prorsus inutilem expungere malis; sed fortasse hic majus vitium latet. Non integrum ad nos pervenisse totum hunc locum varietas lectionum demonstrat. Urbinas non agnoscit εἰς ante ἡμᾶς, Chisianus dat: ὡς ἂν ταπεινοῦς cet. Urbinas ὡς ἂν εἰς; jure, mea sententia, Kiessling ὅσ' ἂν εἰς. Neque praeterire lubet quod continuo

sequitur: ὡς δ' ἡγανακτοῦμεν πρὸς αὐτούς, ἐλευθερον
 βῆμα εἰς τοῦτον εἶπε. δεινὸν δ' ἡγησάμενος οὗτος
 Καίσων ἀκουσάτι τι, ὃν οὐκ ἐβούλετο, προσδραμὼν αὐτῷ
 παίων καὶ λακτίζων καὶ πᾶσαν ἄλλην ὁμότητα καὶ
 ὕβριν ἐνδείκνυμενος ἀποκτείνει. In hisce εἰς τοῦτον men-
 dosum est; ipse Caeso adest, requiris igitur εἰς
 τούτον. Deinde sequens οὗτος ante Καίσων propter
 jam antecedens τούτον sine ullo damno carere pos-
 sumus. Reiske pro lectione vulgata εἰς τούτων, quod
 nullum sensum habet, hoc legit: εἰς τούτων ἕνα, qua
 tamen conjectura non multum proficimus. Quis enim
 est ille qui liberiore verbo petitur? Perspicuum est,
 opinor, indefinitum ἕνα ad Caesonem ipsum vix referri
 posse. Neque Lapi lectione εἰς ἡμῶν Lucius satis
 perspicue significatur. Post εἶπε Gelenius legit δ
 ἀδελφός, quam conjecturam libens probarem nisi prae-
 staret, ut mihi quidem videtur nomen ipsum fratris
 ante ἐλευθερον inserere. ΑΕΤΚΙΟC nempe excidere
 potuit propter similitudinem verbi praecedentis
 ΑΤΤΟΤC.

Excidisse mihi videtur adverbium. Lib. X. c. 13.
 ταῦτ' ἐστίν, ὃ βουλή, μηνίματα — καὶ ὅμῶν δόλου καὶ
 πονηρᾶ γνώμης, ἣ κέχρηται κριψαντες οὗτοι, τὰ γὰρ
 πράγματα αὐτὰ βοᾷ. Illud γὰρ demonstrat aliquid

desiderari ante κρύψαντες. Quae enim res ipsa satis loquitur ea, opinor, nullis artibus celari potest. Claudius igitur non hoc dicit: Verginium et suos dolum quem struxissent *texisse* sed quod tegere conati essent id rem ipsam *in lucem protulisse*; quare cum Reiskio conjicio post κέχρηνται inserendum esse μάτην, vel κακῶς, vel tale quid.

Vitiosa sunt quae leguntur Lib. X. c. 37. οὗτος μέντοι Σίκκιος — ὁ μηδὲνα κίνδυνον δκνήσας πῶποτε, μηδ' ἀπειπάμενος, ἀλλὰ ἦν ἐν παρατάξεσι cet. Optime Kiessling animadvertit ἦν ante ἐν ferendum non esse, quum totus contextus participium efflagitet non verbum finitum. Deinde post ἀλλὰ lacunam significavit quam sic supplere conatur: ἀλλὰ πάντας ὑποστάς, quod a nostro loco non alienum est. Quum tamen post ἀπειπάμενος facilius potuerit excidere ἀράμενος quam ὑποστάς suspicor lacunam sic potius explendam esse: ἀλλὰ πάντας ἀράμενος. Conf. cap. praecedens ἐγὼ τὸν ὑπὲρ ἀπάντων κίνδυνον ἀράμενος. Quodsi porro cum Kiessl. pro ἦν ἐν παρατάξεσι substitueris καὶ ἐν παρατάξεσι, habebis si minus verba auctoris at certe quae sine offensione legi possunt.

Lib. X. c. 39. Siccus Dentatus in fine orationis suae plebem adhortatur ne diutius contumelias patriciorum

ferat sed quaerat quomodo poenas de illis sumeret, si minus alia ratione at suffragiis; quod Dionysius his verbis expressisse narratur: *καὶ ὑμεῖς ταῦτα πάσχοντες ἀνέχεσθε καὶ οὐ ζητεῖτε, ἔπω; παρ' αὐτῶν λήψετε δίκας, τι; γοῦν ψήφοις, ἐν αἷς μόναι; ἔξεστιν ὑμῖν ἀποδείξασθαι τὴν ἐλευθερίαν.* In tali sententia cum γέ et γοῦν fere semper conjungitur καὶ εἰ μή, καὶ εἰ μηδὲν ἄλλο sim. conf. c. 51. fin. hujus libri: οἱ καὶ εἰ μηδὲν ἄλλο τὴν γέ τοι δόξαν τῆς ἀξιώσεως ἔχουσιν εὐπρεπῆ. Lib. VI. c. 62. init. καὶ εἰ μὴ ἐν ἀρχαῖς, χρόνῳ γοῦν ὕστερον — τὰ ὅπλα λαβὼν ὑμῖν ἐπιθήσεται. Quibus exemplis fretus suspicor post δίκας; nonnulla excidisse et sententiam sic fere in integrum restitui posse: — δίκας; καὶ εἰ μηδενὶ ἄλλῳ ταῖς γοῦν ψήφοις cet. Statim sequitur: ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν, ὧ δημόται, φρόνημα λαβόντες ἐλευθερον καὶ τὸν γεωμορικὸν νόμον — ἐπικυρώσατε. Sensus, nisi fallor, requirit ut pro partic. λαβόντες; substituamus imperativum, alioquin sequens καὶ prorsus supervacaneum esset imo odiosum. Quodsi participium retinere malis continuo mecum expungas molestam conjunctionem. Hoc enim Siccus plebem monet: tandem liberos spiritus sumite et legem agrariam sancite, non vero: et

etiam, cet. quasi de aliis legibus jam sermo fuisset.
De Siccio Dentato nihil fere apud Livium.

Male disiectum et vitiatum mihi videtur. Lib. X. c. 53. ubi auctor narrat maximam pestilentiam Romam invasisse. Et primum quidem offendo in hisce verbis: τελευτώντες δὲ οἱ μὲν ἀπ' ὀλιγωρίας τοῦ κακοῦ cet. suspicor ὅτι ἀπ' ὀλιγωρίας, ut praecedens ὑπό τε αἰσχύνης καὶ εὐπορίας τῶν πρὸς τὰς ταφὰς ἐπιτηδείων κτέ. Post pauca ita editur: πολλοὺς μὲν ἐν τοῖς ὑπονόμοις τῶν στενωπῶν φέροντες ἐρρίπτουν τῶν ἀπογενομένων, quae Sylburg ita latine vertit: multa mortuorum corpora in subterraneas compitorum cloacas projiciebant. Sed ῥίπτειν ἐν non in usu est; certa lege verba quae motum significant cum praep. εἰς construi notissimum; recte igitur Dion. Lib. V. c. 46. εἰς μέσους τοὺς πολεμίους ῥιπτῶν ἑαυτόν. Deinde τῶν ἀπογενομένων nimis a πολλοῖς, unde genitivum pendet, disjunctum post μὲν transponendum censeo aut prorsus expungendum ut scribae additamentum; optime enim antecedens νεκροῖς subaudiri potest. Propono igitur ita componere et emendare: πολλοὺς (τῶν ἀπογενομένων) εἰς τοὺς ὑπονόμους — φέροντες ἐρρίπτουν; cujus conjecturae Portum auctorem habeo. Neque in iis quae sequuntur placere mihi quidem

potest locus quem γὰρ obtinet; legimus enim: πρὸς τὰς ἀκτὰς καὶ τὰς ἡϊόνας ἐκκυμαιομένων γὰρ τῶν σωμαίων cet.; pedestri saltem oratione particula γὰρ secundum locum obtinere solet; cum Porto igitur lego: πρὸς γὰρ cet. Nisi forte noster poetas tragicos imitari voluerit, ut Soph. Philoct. 1450:

Καὶρὸς καὶ πλοῦς

ὅδ' ἐπείγει γὰρ κτὰ πρύμνην.

Eodem cap. paulo infra καὶ οὐχ ἥμιστος δ γεωργὸς ἐπόνησεν ὄχλος ἀναπιμπλάμενος καὶ προβάτων καὶ τῶν ἄλλων τετραπόδων ἅμα διαιτωμένων τῆς νόσου. Fateor me hic densis tenebris premi quas ut aliqua saltem ex parte expellam pro ἀναπιμπλάμενος substituo ἀναπιμπλάμενων ut ad sequentes Genitivos referatur. Nec ferendum ἅμα pro quo lego ὁμοῦ. cf. compositum ὁμοδίαιτος. Lib. I. c. 30.

Lib. XI. c. 4. Aequis ad Algidum castra habentibus decemviri anxii sodalitates convocant et quid faciendum sit deliberant. Tandem optimum visum est senatum convocare. ταῦτα βουλευσάμενοι προῆλθον εἰς τὴν ἀγοράν, καὶ παραστησάμενοι τὸν κήρυκα τοὺς βουλευέσοντας, ἐξ ὀνόματος καλεῖν ἐκέλευον. Expungendum censeo participium βουλευέσοντας et sine mora in βουλευτάς; mutandum. Videtur autem futurum verbi

βουλευεῖν huc irrepsisse ob praecedentia ἀγορεύοντα; et ἐναντιωσόμενους; sed nihil hisce cum illo commune est. Optime quidem dicit auctor decemviros ex numero amicorum suorum constituisse quinam in senatu gratas sibi sententias proponerent et quinam adversarios oppugnarent, non vero arbitrii est decemvirorum statuere quinam in senatum cogendi sint. Debent enim illos cogere quibus jus est veniendi i. e. senatores, Graece τοὺς βουλευτάς. Huic meae conjecturae favere videtur quod statim sequitur: ὑπήκουε δ' αὐτοῖς τῶν μετρίων οὐδεὶς; omnes igitur senatores decemviri cogere conantur non vero nonnullos sibi acceptos. Ipsum βουλευτάς post pauca invenies: οἱ δέκα δὲ ταῦθ' ὁρῶντες ἐπεχείρησαν μὲν ἐκ τῶν οἰκιῶν τοὺς βουλευτάς ἄγειν.

Quod in eodem capite legitur: παρίοντα δ' αὐτὸν ἔτι καταμαθὼν Ἄππιος καὶ καθ' ἐαυτόν τι λέξειν ἐλπίσας, depravatum est propter accus. ἐαυτόν. Dicere aliquid contra aliquem Graece dicitur λέγειν τι κατὰ τινος; requiro igitur καθ' ἐαυτοῦ τι λέξειν cet.

Lib. XI. c. 5 init. Valerius Potitus ab Appio Claudio prohibitus quominus in senatu verba faceret opem implorat Fabii Vibolani unius decemvirorum in eum senatum oculos vertisse dicens. ὥς δὲ ταῦτα εἶπεν (Va-

lerius) ὁ Φάβιος ἐκάθητο ὑπ' αἰσχύνης οὐδὲν ἀποκρινόμενος. Ἀππίος δὲ καὶ οἱ λοιποὶ δέκα πάντες ἀναπηδήσαντες ἐκώλουν αὐτὸν λέγειν. Miror viros doct. sensum tam ineptum patienter ferre potuisse. Fabius ut legimus *prae pudore* nihil respondet. Sed quale tandem flagitium vir integerrimus (cf. Lib. X. c. 58.) commiserat ut hac de causa taceret? Deinde qui fieri potuit ut Appius et ejus collegae ex sedibus suis exsistentes prohiberent quominus is loqueretur cui consilium loquendi non esset? Pro certo habeo Fabium non *prae pudore* sed vi coactum nihil respondisse et Dionysium pro ὑπ' αἰσχύνης scripsisse ὑπ' ἀνάγκης; si praeterea molestum δὲ expunxeris substituta conjunctione causali γὰρ habebis ea quae sana ratio videtur efflagitare.

Corrupta etiam haec sunt vel nonnulla exciderunt eodem cap. τῶν δ' ἐκ τῆς ἑταιρείας αὐτοῦ λέγειν ὁρῶντες ἡγουμένων. Plurimi indignabantur quod Appius et reliqui decem Valerium prohibuissent loqui, qui vero ex eorum sodalitate erant recte eos dixisse (ut editur) existimabant. Sed de oratione habita ab Appio et reliquis decem nullus est sermo; expectares pro λέγειν potius κωλύειν; sed neque hoc certum et plura excidisse videntur.

Misere sunt corrupta et ex parte prorsus perdita et conclamata quae leguntur in fine ejusdem capituli :
καὶ εἰ τοῦτο μανεῖ; ὁ δῆμος ὑπομείνη, πάλιν τὴν αὐτὴν κατάστασιν ἔχετε καὶ εἰ κωλύετε λέγειν, ὅποσα βούλεται τις ὑπὲρ τῆς πατρίδος, (καὶ εἰ δίκαια ταῦτα δόξωσιν). Quae uncis inclusi codex Laurent. jure omittit, namque prorsus sunt inepta et ut insanabilia rejicienda. Reliqua sic componere et emendare liceat :
κἂν μανεῖ; ὁ δῆμος ὑμᾶς ὑπομείνη, πάλιν τὴν αὐτὴν κατάστασιν ἔχετε καὶ κωλύετε cet. Cujus conjecturae ut rationem reddam primum quidem observo conjunctivum *ὑπομείνη* necessario particulam *ἂν* requirere, quod jam Kiessling recte vidit. Deinde *τοῦτο* post *κἂν* mihi quidem non placet, quandoquidem non patet utrum ad *δεκαδαρχίαν ὑμῶν* (vide quae proxime antecedunt) referendum sit an ad sequens *πατρὸς ἀρχάς;* *ὑμᾶς* vero quod ante *ὑπομείνη* inserto omnem ambiguitatem tollit; facile autem TMAC post *ΔΗΜΟC* intercidere potuit. Eadem fere sententia legitur Lib. XI. c. 11. *εἰάν τε γὰρ ἀγαπῶσι Ῥωμαῖοι πάντες ὀλιγαρχοῦμενοι, καὶ μένειν ὑμᾶς ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐξουσίας ψηφίσωνται, κτῆ.* Neque *εἰ* ante *κωλύετε λέγειν* ferendum quae conjunctio etiam Kiesslingio spuria videtur; minime verò viro doct. assentior corrigendum suspi-

canti καὶ εἰ in μὴ δὴ, qua conjectura fumum fugientes, ut dicitur, in flammam incidimus. Quid enim magis hic a sana ratione alienum est quam negatio? Aliquamdiu dubius haesi an forte probabilius esset καὶ δὴ; sed praestat, ut mihi quidem videtur, molestum εἰ expungere, nec quicquam pro eo substituere.

Lib. X. c. 2. ἐξ ἐκείνης τῆς Φιλονεικίας ἀνακτῆσεται τῇ πόλει συμφορά. Nota confusione literarum EI et I editum est ΦιλονΕικία; pro ΦιλονΙκία; idem vitium deprehendi et alibi et Lib. XI. c. 22. λειποστρατίαν lege λιποστρατίαν.

Lib. X. c. 14. πλεύσας δὲ διὰ τοῦ Τεβέρειος ποταμοῦ. Urbinas dat Τεβέρειος; quod praetulerim. Ipse Kiessling meliorem formulam usurpat Lib. III. c. 25. Τεβέρειος; τὸ βεῦμα. c. 44. c. 55. et alibi.

Lib. X. c. 27. οἱ μὲν ὕπατοι τὴν βουλὴν συνήγαγον ὥς περὶ τῶν ἔσχατον τοῦτο βουλευόμενοι. Sic Kiessling edidit ex Urbin.; alii contra codices exhibent futurum βουλεύσόμενοι quod, mea quidem sententia, reponendum.

Lib. X. c. 37. — καὶ μετὰ πάντων καὶ σὺν δλίγοις καὶ μόνος. In hisce μετὰ πάντων non recte mihi videtur convenire cum sequenti σὺν δλίγοις; multo magis

mihi placet μετὰ πολλῶν quod a manu auctoris profectum esse suspicor.

Lib. X. c. 46. ἐγὼ δ' ὑμᾶς ἄξω καὶ ἄδηλον τοῖς ἐχθροῖς ὀδόν, καὶ πολλὰς ἐλπίδας ἔχω, κτέ. Con-junctio καὶ procul dubio ex errore librariorum nata quam primum mutanda est in κατ' ut paulo infra κατ' ἄλλα; ὀδοῦς.

Lib. X. c. 54. οἱ δ' οὐκ ἔχοντες ὃ τι πράττουσιν ἕτερον, κτέ. Praes. Indic. πράττουσι vitiatum esse manifestum est; solet enim in sententiis quae dubitationem exprimunt cum οὐκ ἔχω ὃ τι conjunctis adhiberi aut Conj. aut Fut. Ind. quorum ultimum maxime mihi hic arridet. Substituo igitur parva mutatione ΠΡΑΞΟΤCΙ pro ΠΡΑΤΤΟΤCΙ.

Negatio inserenda est Lib. XI. cap. 8. ubi legimus: εἰ γὰρ — βούλεται τις εἰκάζειν, πολὺς ὁ μετὰ τοῦτον ἔσται χρόνος, ἐν ᾧ περὶ οὐδενὸς τῶν κοινῶν συνελευσόμεθα βουλευσόμενοι. Absurdissimum hoc esse senatum convenire *de nulla re publica deliberaturum* nemo, opinor, non concedet. Procul dubio auctor hoc dicit: magnum intercedet tempus quo *non* convenimus *de ulla* re deliberaturi, quod constanti Graecorum consuetudine sic dicitur: ἐν ᾧ οὐ περὶ οὐδενὸς — συνελευσόμεθα βουλευσόμενοι. Inspice mihi cap. 20.

ejusdem libri ubi Dion. eandem sententiam iisdem fere verbis exprimit; ἐὰν γὰρ ὑπερβαλώμεθα τούτον τὸν καιρὸν, οὐκέτι συνάξουσιν ἡμᾶς οἱ δέκα βουλευσόμενους ὑπὲρ οὐδενός.

Misera tautologia tollenda mihi videtur Lib. XI. cap. 9. C. Claudius causas enumerans cur ante omnes sibi de publicis commodis verba sint facienda inter alia haec dixisse fertur: πρὸς δὲ τούτοις, ὅτι τῆς τοιαύτης διχδέδεγμαι προαίρεσιν ἐκ προγόνων — ἣν οὐκ ἂν προδοίην ἐκὼν εἶναι . . . . δέ μοι ταύτην τοῦ βίου προαίρεσιν, καὶ οὐκ ἂν καταισχύναιμι τὰς ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ἀρετάς. Verba post εἶναι usque ad προαίρεσιν sensum nullum habere viri docti jam diu animadverterunt inter quos, ut ceteros omittam, Reiske post εἶναι hiatum significavit quam Kiessling ita supplere conatur: φυλάξω δὲ τῆς τοιαύτης τοῦ β. π. Equidem nihil inserendum puto. Quid amplius, quaeso, desiderabis si δέ μοι-προαίρεσιν ut interpolata prorsus rejeceris? Luculenter orator dicit quae significare vult neque ulla explicatione sententiae opus est. Vide porro ecquid novi Kiesslingiana conjectura afferat? Nonne φυλάξω δὲ τῆς τοιαύτης cet. fere idem est atque id quod continuo praecedat: ἣν οὐκ ἂν προδοίην-εἶναι? Neque multum differt a sequentibus καὶ οὐκ ἂν —

ἀρετάς. Astrictè atque concinne orator duas primas causas exponit, veri simile non est eum in tertia enumeranda nimia verborum copia sententiam languide onerasse.

L. Cornelius acer decemvirorum fautor rogatus sententiam de bello adversus Aequos et Sabinos suscipiendo vehementer invehitur in adversarios suos qui suaserant ne de ulla re quidquam decerneretur donec alii magistratus creati fuissent. Qua in oratione Lib. XI. cap. 16. fin. etiam haec lego quae procul dubio corrupta suut: *καὶ οὐδ' αὐτὸ τοῦτο δύνανται συνιδεῖν, ὅτι γνώμας εἰσφέρουσι, μᾶλλον δ' εὐχὰς ἀδυνάτους ἔχουσιν*. Conabor autem loco laboranti probabili conjectura subvenire postquam attigero conjecturas jam ante a Reiskio et Kiesslingio allatas. Nempe *ἔχουσιν* Reiskio non placuit pro quo substituit *λέγουσιν*, qua mutatione, opinor, parum vel potius nihil proficimus. Kiessling, quod miror, Reiskii sententiam amplexus est et praeterea post *γνώμας* inseruit *πονηρὰς*, quae tamen conjectura Kiesslingio indigna primo quoque tempore est rejicienda ut absurdissima et a tota oratione alienissima. Post *οὐδ' αὐτὸ τοῦτο* expectas rem quam quisque facile intelligere potest absurdam vel ridiculam esse; qui enim

persuasum sibi habet sententiam quam dicit *pravam* esse is, opinor, victus est. Orator non tam inepte loqui potuit; nihil aliud dicit quam hoc: adversarios suos ne hoc quidem ipsum videre se ad ea tendere quae assequi non possunt; quam sententiam optime exprimes si levissima mutatione ἀδυνάτου; ἔχουσιν mutaveris in ἀδυνάτω; ἐχούσας. Orator post γνώμας εἰσφέρουσιν ipse se corrigit pro γνώμας; substituens εὐχάς; utrumque necessario ad ἀδυνάτω; ἐχούσας pertinere debet.

Lib. XI. Cap. 25. init. ὃν ἔφην ἀπολελυμένον ἤδη στρατείας διὰ τὸν χρόνον. Ultima vocabula mihi quidem minus placent. Nusquam enim, credo, nisi hic Dionysius vacationem militiae *ob aetatem* ita exprimit: διὰ τὸν χρόνον. Saepius utitur noster pro eo ὥρα e. g. Lib. X. c. 43. οἱ στρατεῖσθαι μὲν οὐκετι ὥραν εἶχον; aut dicit ὁ χρόνος τῆς ἡλικίας; ut Lib. VI. c. 9. οἱ ἀφείσθαι στρατείας ὃ τε χρόνος ὁ τῆς ἡλικίας ἀποδέδωκεν. Sed nihil mutare audeo quum pro certo non habeam lectionem codicum scribarum errori imputandam esse.

Lib. XI. cap. 26 et 27. Siccii caedes narratur. Proditores isti milites quibus mandatum erat ut Siccium interficerent eum non posse vinci et interfici

videntes in pugna stataria, cominus pugnare destiterunt et longius progressi eminus eum adorti sunt.

c. 26 ἔβαλλον οἱ μὲν σαυνοῖς, οἱ δὲ χέρμασιν, οἱ δὲ ξίλοις. Caede perpetrata in castra reversi rumorem spargunt hostes de improvise impetum fecisse et Siccium interfecisse. Milites vero qui in castris erant Sicii mortem aegre ferentes statim subiit suspicio eum non a hostibus sed dolo malo a suis caesum esse, quod nullius hostis occisi cadaver inveniretur. Jure existimabant Siccium non inultum moriturum fuisse *praesertim quum cominus pugnatum esset*. Quid sequitur? (c. 27.) αὐτός τε γὰρ ὁ Σίικιος πολλὰς εἶχε πληγὰς, τὰς μὲν ὑπὸ χειρμάδων, τὰς δ' ὑπὸ σαυνίων, τὰς δ' ὑπὸ μαχαίρων, καὶ ὁ ὑπασπιστής· οἱ δ' ὑπ' ἐκείνων ἀνηρημένοι πάντες μαχαίρων ἢ χειρμάδων ἢ σαυνίων, βέλους δὲ οὐδεμίαν. Ultima vocabula πάντες — οὐδεμίαν corrupta esse pro certo habeo. Militibus ipsa mortuorum vulnera non possunt non documento esse cominus esse pugnatum; in *prima* enim pugnae parte, ut ex praecedentibus apparet, Siccus quindecim proditorum interfecerat et duplo majores vulneraverat; sed nullus sermo est eum saxis etiam et jaculis adversarios suos *eminus* petiisse. Omnes igitur mortuos, praeter ipsum Siccium et ejus armigerum

non nisi gladiatorum vulnera habebant. Praeterea, ut hoc unum addam, opponuntur inter sese vulnera Siccii et ejus armigeri et vulnera ceterorum; si vero pariter omnes eadem ratione vulnerati sunt nullus oppositioni locus esse potest. Libens igitur amplector Porti conjecturam qui locum depravatum sic emendat et explet: πάντες μαχαιρῶν μὲν, χειρμάδων δὲ ἢ σπυρίων ἢ βέλους, οὐδεμίαν πληγὴν εἶχον.

Lib. XI. c. 29. ταύτην κύουσιν ἢ Οὐεργινίου γυνή — εἰσοδῖαν οὔσαν cet. Melius mea quidem sententia εἰσοδῖον; forma femin. gen. hujus vocabuli, nisi fallor, non adhibetur.

Lib. XI. cap. 34. τεκοῦσαν μὲν γὰρ ἀνάγκην τῶν τέκνων δεομένην στέργειν καὶ τρέφειν, ὃ τι ἂν ἡ Φίσις ἐξενέγκη. Jure Kiessling in Adnotatione sua critica observat τῶν τέκνων δεομένην vix sana esse. Inauditum enim est matrem hac de causa amare et alere quodcunque ei natura produxerit *quum liberis indigeat*; expectares aliquid hujusmodi *eam naturae necessitate esse vinctam et astrictam*. Melius fortasse ἀνάγκη τῶν τέκνων ἐχομένην; sed nihil hac in re pro certo affirmare audeo.

Lib. XIII. c. 4. τοσαύτη τῶν τε ποταμίων καὶ τῶν ἄλλων νημάτων ἐπίλειψις ἐγένετο, . . . ἥνίκα μάλιστα

κάμνει πάντα δίψει τὰ βοτὰ. Lacuna quam Struve significavit sic explenda videtur: ὥρα ἔτους ἡνίκα oet. Tempora enim anni Graece dicuntur ὥραι ἔτους; vel τοῦ ἐνιαυτοῦ. v. c. Lib. VI. c. 62. ὥρα ἔτους; χειμερίῳ Lib. VIII. c. 89. ἐν πνιγῇ ὥρα ἔτους. cf. Thuc. Lib. VII. c. 47. τῇ; τε ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ ταί-της; οὔσης ἐν ᾗ ἀσθενούσιν ἄνθρωποι μάλιστα.

Lib. XIII. cap. 13. (Kießl. IV. p. 195.) legimus pervulgatam fabulam (quam Livius narrat Lib. V. c. 48.) Romanos a Gallis in angustias adductos urbem auro redimere voluisse, et ducem Gallorum quum gladium ponderi addidisset, rogatum quid hoc significaret, respondisse: δδύνη τοῖ; κεκρατημένοις; quibus verbis Graece exprimere voluit quod apud Livium legimus *vae victis!* Plutarchus in vita Camilli cap. 28. iisdem fere verbis utitur: δδύνη τοῖ; κεκρατημένοις. Polybius de hac fabula ne verbum quidem neque de interventu Camilli; sed quantivis pretii est quod narrat B c 18. Venetos subito in Galliam expeditionem fecisse qua re audita Gallos Romam reliquisse ut patriam suam defenderent. Sic mendax Romanorum fabula luculenter exploditur.

Lib. XIV. c. 11. (Kießl. IV. p. 202.) μάλιστα δὲ τῷ μηδὲν τῶν ὑπὲρ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἀλλήλου;

παρνομεῖν. Post φύσιν Kiessling inserendum censet πρὸς, quae tamen praepositio cum παρνομεῖν non solet conjungi; multo usitatius est εἰς cf. Lib. X. c. 35. — πάντων — ὧν ἰδίᾳ τινὲς εἰς τοὺς δημάρχους παρηνόμησαν et Lib. XI. c. 2. ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς γαμετὰς αὐτῶν τὰς εὐμόρφους παρηνόμουν. Praeterea EIC post ΦυCIN multo facilius excidere potuit quam ΠΡΟC. Non igitur dubito quin legendum sit εἰς ἀλλήλους παρνομεῖν.

Lib. XIV. cap. 16. (Kiessl. IV. p. 204.) scriptum est: μακάριον μὲν ἔξοντες τὸν ἀπὸ τοῦδε χρόνον, οἷς ἂν ἐγγένηται τὸν ἐπιφανέστατον τῇ πατρίδι στέφανον καταγαγεῖν, καλὴν δὲ καὶ ἀθάνατον εὐκλειαν καταλείψοντες; — οἱ ταύτην ἐκπληρώσοντες τὴν τοῦ βίου τελευτήν. Suspectum mihi quidem videtur χρόνον pro quo exspectarem βίον, nusquam enim alibi, quod sciam, occurrit ἔχειν χρόνον sensu *vitam agere*; βίον contra cum ἔχειν conjunctum saepius invenitur v.c. Lib. XI. c. 9. ἀλλὰ καὶ τούτων οἱ πλείους τὸν βίον ἔχουσιν ἐν τοῖς ἀγροῖς. Sed nihil muto; fieri enim potuit ut lectionem a codicibus exhibitam ipsi auctori placuerit.

Lib. XV. c. 2. (Kiessl. IV. p. 208.) ὁ μὲν Κελτὸς Φέρων ἐπὶ τὸν Οὐαλέριον τὴν μάχαιραν ὧς διὰ τῆς

προβολῆς εἰς τὰ πλευρὰ βάψας, κτέ. Quam primum pro aoristo βάψας futurum βάψων esse substituendum luce clarius est; Gallus enim in eo erat ut feriret, nondum ferierat. Certa autem est lex participium futuri adhiberi ad consilium aliquid faciendi indicandum.

Lib. XVI. c. 8. (Kiessl. IV. p. 224.) gravi vitio laborat. Gajus Laetorius tribunus militum in bello Samnitico contubernali suo juveni formosissimo vim afferre conatus erat; qua re audita plebs omnium consensu hominem libidinosum et impudentem capite damnavit οὐκ ἀξιῶν εἰς ἐλευθера σώματα καὶ προπολεμοῦντα τῆς τῶν ἄλλων ἐλευθερίας τοῦ ἐν ταῖς ἄλλαις ὄντας ἀρχαῖς ὑβρίζειν τὰς ἀνηκέστους καὶ παρὰ φύσιν τοῖς ἄρρεσιν ὕβρεις. Corruptum est procul dubio ἐν ταῖς ἄλλαις ἀρχαῖς, quod sensum nullum affert. Quodnam enim munus in nostro capite memoratur quod hisce *aliis muneribus* opponi possit? Frustra quaeris; de uno tantum munere nempe de tribunatu militum mentio fit. Jam Reiske conatus est librorum ineptias probabili conjectura summovere quum censeret ante ταῖς ἄλλαις excidisse ἐν ταῖς στρατηγίαις καὶ; sed hac quidem conjectura loci difficultas non tollitur, nullus enim locus hic esse potest molestissimo ταῖς ἄλλαις. Mea sententia nihil

excidit sed ταῖς ἄλλαις; ex errore librarii cujusdam natum est quum ipse auctor ἐν μεγάλαις scrip-
sisset. Nunc demum locum sanatum censeo, namque οἱ ἐν μεγάλαις ὄντες ἀρχαῖς; optime ad unum Laetorium referri potest, neque quod propono nimis a codicum scriptura differre videtur.

Ridiculum emblemata tollendum ex Lib. XVII. cap. 15. (Kiessl. IV. p. 229.) Postumius ἐπιλεξάμενος; γὰρ ἐκ τῆς ἑαυτοῦ στρατιᾶς; περὶ τοῦ δισχιλίου; ἀνδρα; εἰς τοὺς ἰδίου; ἀγροῦ; ἀπήγαγεν οἷς; ἄνευ σιδήρου δρυμὸν ἐκέλευσε κείρειν. Quomodo quis quercetum caedere possit ferro non utens nemo, opinor, adhuc intellexit nec unquam intelliget. Videtur a sciolo quopiam adscriptum istud ἄνευ σιδήρου quo magis horrenda et vix ferenda consulis audacia videretur. Ex iis vero quae statim sequuntur luculenter apparet Postumium milites suos non ineptis et puerilibus vexationibus cruciare voluisse sed eos coegisse ut mercenariorum et famulorum operas facerent; quibus de causis non dubito quin praeclarum istud ἄνευ σιδήρου lepido sciolo quam primum sit reddendum.

Pyrrhus hoc agens ut Fabricium donis corrumpere sic eum de sua paupertate monuisse fertur: Lib. XIX. c. 14. (Kiessl. IV. p. 242.) ὥστε μηδὲν ἄμεινον τῶν

πενεστῶτων βουλευτῶν ἐν τοῖς κατὰ τὸν βίον διατελεῖν. Minus mihi placet quod editur βουλευτῶν. Senatores non tam pauperes erant, alioquin historici hujus temporis non tam diserte de Fabricii paupertate mentionem fecissent. Praeterea etiam si hoc verum fuisset minime simile veri est regem Pyrrhum hanc de primoribus in praeclara Romanorum civitate sententiam habuisse. Expungendum igitur τῶν βουλευτῶν esse pro certo habeo pro quo substituendum censeo: τῶν πολιτῶν vel πελατῶν vel tale quid.

Eodem capite paulo infra: καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ τὰς διαλλαγάς, ὅση δύναμις ἐν σοί, παρόρμησον τὴν-βουλὴν, διδάσκων, ὥς ἐπὶ κακῷ τῆς πόλεως ὑμῶν ἀφῖγμαι. Reiske post ὥς inseruit negationem οὐ quam admodum miror Kiesslingium non recepisse. Ex contextu enim luce clarius apparet negationem hic necessario requiri. Pyrrhus monet Fabricium ut summa ope senatui pacem suadeat, eum docens se in Italiam venisse ut Tarentinis opem ferret, graviterque affirmat se statim post amicitiam cum Romanis conciliatam ex Italia discessurum. Quid vero huc attinet se ad Romanorum perniciem venisse? Facile intelligis hoc ferri non posse; omnia enim quae adhibuerat rex ut Fabricio persuaderet se bona fide pacem petere hoc ipso

additamento stulte redarguisset. Legendum igitur censeo ὡς οὐκ ἐπὶ κακῷ κτέ.

Lib. XX. c. 6. (Kiessl. IV. p. 268.) de Bruttia pice sic editur : ἡ δὲ πλείστη καὶ πιωτάτη πιττουρ-
γεῖται καὶ παρέχει πασῶν ὧν ἴσμεν ἡμεῖς εὐωδестаτήν
τε καὶ γλυκυτάτην τὴν καλουμένην Βρεττίαν πίτταν.
Suspectum mihi est γλυκυτάτην. Fortasse substituen-
dum γλισχροτάτην, *lentissimam*, quod multo
magis cum pice convenire mihi quidem videtur. Cf.
quod Plinius de Bruttia pice testatur Hist. Nat. Lib.
XVI. 11 : Bruttia pix *lentore* ab alia pice differt ;
sed non pro certo affirmo codicum lectionem mendo-
sam esse.

Lib. XX. c. 9. (Kiessl. IV. p. 269.) latro quidam
Samnis τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ τοῖς ὄρεσιν ἀγρᾶυλον καὶ
μείονα τὸν βίον εἶχεν· ἐπεὶ δὲ πλείον ἤδη καὶ ἀξιό-
μαχον ἐδόκει γεγονέναι, πόλιν ἐχυρὰν καταλαμβάνεται,
κτέ. In hisce μείονα τὸν βίον emendatum videtur ex
πλείονα τὸν βίον quod libri dant sed neque μείονα
neque πλείονα sensum ullum probabilem praebent.
Nec tamen difficile mihi videtur conjicere quid a
manu auctoris profectum sit. Saepius enim ἀγρᾶυλεῖν
cum πλανᾶσθαι conjungitur et ἀγρᾶυλία cum πλάνη
ut Lib. VI. c. 44. δέον ὑπὸ ταῖς ἀγρᾶυλαις καὶ

πλάναις, ἐν τῇ πολέμῳ κατέχειν ὑμᾶς. Hoc exemplum et similia secutus censeo πλείονα vitio natum esse ex πλάνητα et auctorem scripsisse ἄγρᾱυλον καὶ πλάνητα βίον, quod optime convenit cum sequenti πόλιν ἐχυρὰν καταλαμβάνεται. Cf. etiam Plut. Numa c. 4. ubi eadem vocabula conjuncta sunt.

Restat mihi ut paucissimis de dialecto et de ratione dicendi Dionysii disseram. In quo, opinor, nihil opus est ut multis demonstrum ejus linguam sicut omnium hujusce temporis auctorum variis modis discrepare a certa et constanti consuetudine Atticorum. Quum omnia longa die immutari soleant fieri non potuit ut formae et significationes verborum quae apud Atticos vigerent eae in omnia tempora integrae manerent. Hoc imprimis agam ut, prolatis nonnullis Dionysii dicendi rationibus ex Homero aliisque auctoribus depromptis, demonstrum nostrum Ionica et poetica valde amare.

Lib. I. c. 4. ὅτι τῆς αἰοιδίμου γενομένης καὶ ἡμᾶς πόλεως, κτέ. In hisce αἰοιδίμος est Tragicorum et Herodoti, oratione soluta Atticorum non occurrens, pro ἔνδοξος. Homerus semel hoc vocabulum in malam partem accipit. Iliad. VI. 358.

Lib. I. c. 5. ὅτι μυρίας ἤνεγκεν ἀνδρῶν ἀρετάς,

pro ἀνδρας ἀγκυρούς; qua ratione dicendi Homerus saepius utitur, ut Iliad. III. 105.

Ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὅφρ' ὄρκια τάμνη κτέ.
Iliad. IX. 351. σθένος Ἑκτορος. Odyss. VII. 167.
ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο.

Lib. I. c. 33. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα — βρέτη θεῶν καθίσωσαν. βρέτη θεῶν est Tragicorum.

Lib. I. c. 38. Ἡρακλέα δὲ — κατάρξασθαι θυμάτων ἀγνῶν, ἐπὶ καθαρῷ πυρὶ ἀγίζομένων. Ultimum verbum usitatum est Pindaro et Tragicis non vero Atticis. Aristophanes semel lepide, Plut. 681.

ἔπειτα ταῦθ' (πόπανα) ἡγίζεν εἰς σάκταν τινά.

Usus tamen hujusce verbi apud antiquos et Dionysium non prorsus idem videtur; antiqui enim verbo ἀγίζειν utuntur de ara consecranda, cf. Pind. Olymp. III. 34. πατρὶ μὲν βωμῶν ἀγισθέντων κτέ. et Soph. Oed. Col. 1495. βουθυτον ἐστὶαν ἀγίζων; noster vero de hostia immolanda. Vide etiam Lib. I. c. 57. Ἀνείας τῆς ὑδὸς τὸν τόκον ἀγίζει θεοῖς.

Lib. I. c. 40. ἥς (χώρας) μέγα ἐποιοῦντο ἄρχειν.
i. e. magni faciebant; eodem modo Herodotus Lib. VIII. c. 3. μέγα πεποιημένοι περιεῖναι τὴν Ἑλλάδα.
Usitatus in tali re περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι.

Lib. I. c. 55. λιβάδες αὐτόματοι νάματος ἡδίστου

ἐκ γῆς ἀνελθούσαι ἄφθνησαν. Primum vocabulum est poetarum, ut Eurip. Iphig. Taur.

ὦ πολλαὶ δακρύων λιβάδες.

Idem vocabulum adhibet Dion. et Lib. XI. c. 37. τὰς λιβάδας ἐξέματτε τῶν δακρύων et alibi.

Lib. IV. c. 2. τὸν μὲν οὖν Ταρκύνιον ἀκούσαντά τε καὶ μετὰ ταῦτα ἰδόντα τὸ τέρας ἐν θαύματι γενέσθαι et Lib. XI. c. 27. ὡς ἐθεάσαντο τὸν — Σίγκιον — ἐν θαύματι ἦσαν. Haec ultima Herodotus imprimis adhibet, nec tamen Thucydidi sunt ignota.

Lib. IV. c. 16. ἐκοσμεῖτο δ' ἐν τοῖς ἀγῶσι μετὰ τοῖς προμάχοις. Notissimum est verbum κοσμεῖν apud Homerum idem significare quod apud Atticos τάττειν. e. g. Iliad. XI. 51.

Φθὰν δὲ μέγ' ἱππῶν ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες.

pro ταχθέντες.

Lib. IV. c. 47. κίνδυνον τὸν μέγιστον τρέχουσιν et Lib. VII. c. 48. τὸν ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἀγῶνα τρέχει. cf. Herod. Lib. VIII. c. 102. πολλὰς ἀγῶνας δραμέοντα περὶ σφέων αὐτῶν οἱ Ἕλληνες. Videtur haec ratio dicendi imprimis petita ex Iliade Lib. XXII. 161.

ἀλλὰ περὶ ψυχῆς θέον Ἐκτορος ἵπποδάμοιο.

Lib. IV. c. 53. πολλάκις δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς Γαβίους
ὥσάμενοι καὶ κατακλείσαντες ἐς τὴν πόλιν, κτέ.
Latine: saepe Romani Gabiis *pulsis*, eqs. Hoc sensu
ὥθεϊσθαι et activum ὥθεῖν mihi videntur ante omnes
Homerus et Tragici adhibere. Vide Iliad. VIII. 336.

οἱ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὤσαν Ἀχαιοῦς·

Iliad XI. 803, 804.

Ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτε· κεκμηότα· ἄνδρας αὐτῇ

ὥσαισθε προτὶ ἄστρ' νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.

Soph. Oed. R. 241.

ὥθεῖν δ' ἀπ' οἴκων πάντας, ὥς μιάσματος·

τοῦδ' ἡμῖν ὄντος.

Lib. IV. c. 75. καὶ τὰ δόξαντα τῇ βουλῇ φέρειν
εἰς τὸν δῆμον. Dionysius conatus est Graece vertere
quod Romani dicunt *ferre* ad populum. Graeci vero
in tali re utuntur composito ἐκφέρειν, ut Demosth.
contra Neaeram cap. 4. — καὶ ἐξήνεγκε προβούλευμα
εἰς τὸν δῆμον, κτέ.

Lib. V. c. 1. καὶ μετὰ τοῦτο καθαρμὸς τῆς πό-
λεως ποιησάμενοι καὶ ὄρκια ταμόντες (cf. Lib. X.
c. 59.) Haec ultima Herodoto non ignota, frequen-
tissime tamen usurpat Homerus ut Iliad. II. 124.

εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,

ὄρκια πιστὰ ταμόντες, ἀριθμηθήμεναι ἄμφω, κτέ.

cf. Iliad III. 73, 94, 105. Herod. IV. 201; VII. 132.

Lib. VI. c. 93. Τοῦ; κρατίστου; τῶν νεῶν ἀρωγοὺς αὐτῷ πέμπει. Homero et Tragicis usitatum est ἀρωγός quo vocabulo perraro Attici utuntur.

Lib. V. c. 68. — καὶ μέγα τῷ κοινῷ κέρδος ὑπολαμβάνειν, ἐὰν ἐκόντες ἀπὸ τῆς πόλεως ἀποφθάρωσιν. Ultimum vocabulum mihi videtur hic nihil aliud significare quam *discedere*, *abire*. Antiquiores vero ἀποφθεῖρεσθαι in malam partem accipere solent. Vide Arist. Nubes 789. 790.

οὐκ ἐς κόρακα; ἀποφθερεῖ,

ἐπιλησμότατον καὶ σκαιότατον γερόντιον;

Lib. VIII. c. 35. καὶ γονεῖς δούλους ἀντ' ἐλευθέρων ἐπὶ γήρῳ οὐδῶ γενομένους. Dicendi ratio ex Homero depromta; e. g. de Priamo Iliad. XXII. 60, 61.

δύσμορον, ὃν ῥα πατήρ Κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῶ αἴσῃ ἐν ἀργαλέῃ φθίσει, κτέ.

Lib. VIII. c. 40. κλέος ἀρετῆς ἀθάνατον ἐγγόνοις τοῖς ἐσομένοις καταλιπεῖν. Primum vocabulum haud saepe adhibetur ab Atticis, usitatissimum vero est Homero.

Eundem poetam Dionysius ante oculos habuisse videtur Lib. VIII. c. 50. ubi Veturia filium suum obtestans ut iram deponeret inter alia haec dicit:

ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω πῶς ἐπαινέσω ταῦτα τὰ σκληρὰ —
δικαιώματα, ὁρώσα καταφυγὰς, εὐρημένας ἄπασιν ἀν-
θρώποις καὶ παραιτήσεις, ὧν ἂν ἐξαμαρτάνωσι περὶ
ἀλλήλους, ἱκετηρίας, καὶ λιτὰς — καὶ πολλοὶ ἤδη
μεγάλα εἰς αὐτοὺς ἐξαμαρτόντες εὐχαῖς καὶ θυσίαις
τὸν χόλον ἐξιλάσαντο. Cum quibus conferens Iliad.
IX. 499. sqq. videbis eandem fere sententiam Phoe-
nicem adhibuisse qua animum Achillis placaret.

Καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι καὶ εὐχολῆς ἀγανῆσιν
λοιβῇ τε κνίσῃ τε παρατρῶπῶσ' ἀνθρώποι
λίσσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβῇ καὶ ἀμάρτη.
καὶ γάρ τε λιταί εἰσι Διὸς κοῦραι μεγάλοις, κτέ.

Lib. VIII. c. 61. Ingenium Marci Coriolani de-
scribens auctor haec dicit: οὐδὲ ἡ πάντα τὰ ἀνθρώπινα
ἐπικοσμοῦσα χάρις (ἐνὴν αὐτοῦ τοῖς τρόποις) ἀλλ'
ἀεὶ πικρὸς καὶ χαλεπὸς ἦν. Quis non videt hic
nostri ante oculos fuisse quae Xenophon Anab. II.
6. 12. de Klearcho scribit: τὸ γὰρ ἐπίχαρι οὐκ εἶχεν,
ἀλλ' ἀεὶ χαλεπὸς ἦν καὶ ὠμός. P

Lib. X. c. 7. διεληλυθόσι δ' ἡμῖν τὴν ἀγορὰν περι-
τυγχάνει Καίσων — σὺν ἑτέροις ἀγέρωχοις μεिरακίοις.
Hic noster ἀγέρωχος in malam partem accipit, non
ita Homerus Odyss. XI. 285, 286.

ἡ δὲ Πίλου βασίλευε, τέκεν δὲ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,

Νέστορά τε Χρομίον τε Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.

Lib. X. c. 9. ὅλης δὲ κραδαινομένης ἐπὶ τῇ
προδοκίᾳ τῶν δεινῶν τῆς πόλεως. Verbum κραδαίνειν
est antiquum et poeticum significans *vibrare, concutere*,
ut legimus Iliad. XIII. 504.

αἰχμὴ δ' Αἰνείας κραδαινομένη κατὰ γαίης
ᾤχετ'.

Lib. XI. c. 10. οὐ γὰρ ἄτερ αἰτίας ταῦθ' οὕτως
ἔχει (cf. Lib. III. c. 10). Nemo, opinor, apud Atti-
cos scriptores facile ἄτερ inveniet pro ἄνευ, quo
vocabulo non nisi Epici, Lyrici et Tragici utuntur
et seriores qui antiqua imitari solent.

Lib. XI. c. 14. μαρτυρομαι θεοὺς ὧν ἱερὰ καὶ βωμοὺς
κοινὰς εὐσταίς γεραίρομεν. Ultimum vocabulum
apud poetas saepius occurrit, rarius vero in oratione
soluta.

Permulta talia hisce addi possunt ut Lib. X. c.
10. θεῖος χόλος et ἀνδρωπίνη νέμεσις. Cap. 21.
ἀγχοῦ pro ἐγγύς. Cap. 16. ἐκὴβόλοις χρησθαι
μάχαις; inauditum de ipsa pugna, ἐκὴβολος enim
apud Hom. de Apolline, apud poetas Att. prae-
terea de armis Cap. 24. κελεύειν cum dativo con-
structum. Cap. 25. τὰ σώματα ἐκ θανάτου βύσα-
σθαι. Cap. 48. ὁ χειρνήτης ὄχλος. Cap. 53. κα-

ματος (morbus) et καματηρά σώματα. Cap. 54.
 χέρσος γῆ (ager incultus). Cap. 58. ἀναίνεσθαι
 (perraro apud Plat. et Xen.). Lib. XI. c. 13. παρα-
 πλάζεσθαι τῇ; ὁρῶ; ὁδοῦ. Cap. 15. ὄμματα. Cap.
 38. πτώμα (cadaver), cet. Sed jam me tempus admo-
 net ut finem imponam opusculo meo.

THESES.

I.

Caes. de Bell. Gall. I. c. 44. Debere se suspicari simulata Caesarem amicitia, *quod* exercitum in Gallia habeat sui opprimendi causa habere. Legatur quem pro quod.

II.

Corn. Nep. in vita Pomp. Attici c. 9. Secutum est bellum gestum apud Mutinam. In quo si tantum eum prudentem dicam, minus, quam debeam, praedicem, cum ille potius divinus fuerit, *si divinatio appellanda est perpetua naturalis bonitas, quae nullis casibus agitur neque minuitur*. Verba si divinatio — minuitur omnino delenda sunt.

III.

Ibid. c. 10. Neque enim suae *solum* a quoquam auxilium petiit salutis. Emendandum videtur: solius.

IV.

Cic. pro Plancio XVIII. § 45. Decuriatio tribulium descriptio populi, suffragia largitione devincta severitatem Senatus et bonorum omnium *vim* ac dolorem excitarunt. Repone: iram.

V.

Cic. de Finibus, IV. 15. § 40. Atenim [*nam*] dicitis virtutem non posse constitui, si ea, quae extra virtutem sint, ad beate vivendum pertineant. Legendum vid. ipsam dicitis eqs.

VI.

Cic. Tuscul. Disp. V. 38. § 112. *videbat* in literis. Lege: vivebat.

VII.

Livius XXIV. c. 10. *Et* praetoribus prioris anni pro praetore Q. Mucius obtineret Sardiniam, M. Vale-

rius ad Brundisium orae maritimae, intentus adversus omnes motus Philippi Macedonum regis, praeesset. Lege: ex.

VIII.

Taciti Ann. I. 68. Igitur orta die *proruunt fossas*, injiciunt crates, summa valli prensant. Reponendum vid. proruunt, fossis eqs.

IX.

Virg. Aen. IV. 65.

Heu, *vatum* ignarae mentes! cet.

Recte Peerlkampius: fati.

X.

Horat. carm. II. 16. 17—20.

Quid brevi fortes jaculamur aevo

Multa? quid terras alio calentes

Sole *mutamus? patriae quis* exsul

Se quoque fugit?

Lectio: *mutamus patriae? quis* cet. defendi potest.

XI.

Xen. Cyrop. III. 3. 45. Μωρὸν γὰρ τὸ κρατεῖν βου-

λομένου; τὰ τυφλὰ τοῦ σώματος; καὶ ἄοπλᾳ ταῦτα ἐναντία τάττειν τοῖς πολεμίοις; φεύγοντας. *Ultimum vocabulum delendum videtur.*

XII.

Ibid. V. 3. 37. κελεῖω τοῦ; θωρακοφόρου; ἡγεῖσθαι, ὅτι τοῦτο βαριτέρτον ἐστὶ τοῦ στρατεύματος. Τοῦ δὲ βρυτάτου ἡγουμένου, ἀνάγκη ῥαδίω; ἔπεσθαι πάντα τὰ θᾶπτον ἰόντα. *Legendum: βραδυτάτον et βραδυτάτου.*

XIII.

Xen. Memor. III. 5. 14. Οὐδὲν ἀπόκρυφον δοκεῖ μοι εἶναι, ἀλλ' εἰ μὲν ἐξευρόντες; τὰ τῶν προγόνων ἐπιτηδεύματα μηδὲν χεῖρον ἐκείνων ἐπιτηδεύοιεν, οὐδὲν ἂν χείρου; ἐκείνων γενέσθαι. *Pro ultimo vocabulo substitue: γένοιτο.*

XIV.

Ibid. III. 14. 3. ἐάν τις; — ἐσθίῃ — μὴ ἀσκήσεως, ἀλλ' ἡδονῆς; ἕνεκα, κτέ. *Vid. leg. σιτήσεως.*

XV.

Ibid. σχολῇ γ' ἂν, ἔφη, ἄλλοι; τι; ὀψοφάγοι; εἶη. *Repone: γὰρ ἂν.*

XVI.

Ibid. IV. 5. 7. αὐτὰ γὰρ δήπου τὰ ἐναντία
σωφροσύνης καὶ ἀκρασίας ἔργα ἐστίν. Pro αὐτὰ sub-
stitue: ἐναντία et dele ἐναντία post τὰ,

XVII.

Demosth. c. Macart. c. 67. Σόλων — κελεύων τοῖς
κατοικομένοις ποιεῖν τοὺς προσήκοντας ἐν ταῖς καθη-
κοίσαις ἡμέραις. Post ποιεῖν subandiendum τὰ νομι-
ζόμενα.

XVIII.

Ibid. c. Leocharem. § c. 6. καὶ κατὰ τὴν ἀγχι-
στείαν γυνήσιοι ὄντες. Lege συγγενεῖς.

XIX.

Ibid. c. Callicl. εἰ μὲν γὰρ ἦν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ,
χαράδρα πάλιν ὑποδεχομένη, κτέ. Emenda: πάλαι.

XX.

Plut. de esu carniū Lib. II. c. 3. Πυθαγόρας καὶ
Ἐμπεδοκλῆς ἐθίζοντες εἶναι καὶ πρὸς τὰ ἄλλα γένη
δικαίους. Pro ἄλλα γένη lege: ἄλογα.

XXI.

Ibid. Quaest. Conv. Lib. III. Q. v. c. 2. § 12.
 ὡς γὰρ ἔοικε, μάλιστα δὲ ὡς εἰρήκαμεν, εἰκάσι
 τοῖς πρεσβιῖταις οἱ μεθύοντες. Excidit νέοι ante
 μεθύοντες.

XXII.

Antiphanis fab. incert. XII. (Aug. Meineke fr.
 poet. com. nov.)

κρύψαι, Φειδία,
 ἅπαντα τᾶλλα τις δύναιτ' ἂν πλὴν δυοῖν,
 οἶνόν τε πίνων εἰς ἔρωτά τ' ἐμπεσών.
 ἀμφότερα μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν βλεμμάτων.
 καὶ τῶν λόγων ταῦθ', ὥστε τοὺς ἀρνούμενους
 μάλιστα τούτοις καταφανεῖς ποιεῖ.

Pro τε πίνων lege: πεπωκώς.

XXIII.

Menandri γινώμει μονόστιχοι (Mein. in lib. cit) vs. 523.
 ὕπνος δεινὸν ἀνθρώποις κακόν.

Videtur idem vs. occurrere vs. 732.

ὕπνοια δεινὸν ἐστὶν ἀνθρώποις κακόν.

XXIV.

Ibid. vs. 431.

οὐδείς ἐπιχειρεῖ τοῖς δεδυστυχηκόσι.

Videtur legendum :

οὐ δεῖ σ' ἐπιχαίρειν τοῖς δεδυστυχηκόσι.

XXV.

Apoll. Caryst. vs. I. fabulae quae inscribitur γραμματειδιοποιός (Meineke in lib. cit.)

ὦ πάντες ἄνθρωποι τί τὸ ζῆν ἠδέως

παρέντες ἐπιμελεῖσθε τοῦ κακῶς ποιεῖν

πολεμοῦντες ἀλλήλοις ;

Legendum videtur : ὦ τάλανες.

XXVI.

De verklaring van Prins Willem III (particuliere brief aan den Raadpensionaris Fagel na den slag van St. Denis) „Ik kan voor God verklaren, dat ik niet geweten heb als dezen middag, uit uw missive van den 13^{en}, dat de vrede gesloten was”, mag, ook na de jongste studie over dit onderwerp van den Hoogleeraar R. Fruin (Versl. en Med. der K. A. v. Wetenschappen II. IV. 1.) geen *sophisme* genoemd worden.

XXVII.

Niet juist drukt K. von Rotteck zich uit in zijne
Algem. Gesch. IX. p. 135. „Maximilian Robespierre
— blutigierig, *heuchlerisch* — gegenstand des Ab-
scheues und des Entsetzens, *doch nicht der Verachtung*.

Ex typographeo De Breuk & Smits.

